

HAJDÚ- BIHARI

XL. ÉVFOLYAM
218. SZÁM

ÁRA: 1,40 FORINT

1983. IX. 15.
CSÜTÖRTÖK

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Kádár János és Lázár György fogadta a brit külügyminisztert

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára szerdán az MSZMP KB székházában fogadta Sir Geoffrey Howe-t, Nagy-Bri-

(Folytatás a 2. oldalon)

Kádár János fogadta Sir Geoffrey Howe brit külügyminisztert (MTI-fotó, Soós Lajos felvétele — Telefotó — KS)

Tanévnyitó a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán

Tegnap, szeptember 14-én déli 12 órakor a Himnusz hangjaival kezdődött meg a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanévnyitói ünnepsége.

Kedves Tamás, a főiskola igazgatója köszöntötte a megjelenteket, köztük dr. Onosi Lászlót, a megyei pártbizottság titkárát, dr. Gyarmati Kálmánt, a megyei tanács elnökhelyettesét, dr. Albrecht Bélánét, a Hazafias Néppárt megyei bizottságának titkárát, dr. Bényei Miklóst, a Debrecen városi pártbizottság titkárát és dr. Borbély Miklóst, a városi tanács elnökhelyettesét. Üdvözölte a különböző testületek, a debreceni egyetem és főiskolák képviselőit s különösen a tanévnyitón megjelent közel hatvan elsőéves hallgatót.

A főiskola százhetvenhét hallgatóval kezdte meg az 1983/84-es tanévet, közülük egy külföldi. Hatan a főiskola egyetemi tagozatán folytatják tanulmányaikat.

A főiskola személyi ügyeiről szólva Kedves Tamás megemlítette, hogy Ruha

István, a világhírű kolozsvári hegedűművész az elkövetkező tanévben is rendszeresen tart órákat a főiskola hallgatóinak.

Továbbra is elveink közé tartozik — folytatta —, hogy növekvő horizontú zenei világlépélsajátítására szorgalmazzuk hallgatóinkat. Mi elsősorban zenetanárokat képzünk, ezért rendkívül fontos a pedagógia gyakorlatában való jártasság. Ez a levelező tagozat hallgatóira is vonatkozik: ezen a téren jó eredményeink voltak eddig is. Munkánkat ilyen szellemben szeretnénk folytatni. A képzés nélküli zeneoktatók főiskolánkon négyéves képzés után kaphatnak diplomát, s nyaranta egy-egy hetes intenzív gyakorlaton is részt vesznek.

Kedves Tamás bevezető szavai után került sor az elsőévesek eskütételére. Az új diákokat Varga Magda iktatta be.

Az elsőévesek köszöntése után az Internacionálé hangjaival ért véget az ünnepség.

Az új elsőévesek

Jó minőségű vetőmagvak őszre

A táblákon történt rendszeres szemlékkel, az elkülönített betakarítással és tárolással, valamint a korábbi esztendőkhöz képest nagyobb számú laboratóriumi vizsgálatokkal az aszályos időjárás ellenére is megfelelő mennyiségű és minőségű vetőmagot termeltek ebben az esztendőben a Hajdú-Bihar megyei mezőgazdasági nagyüzemek.

Az ezzel kapcsolatos munkákról és feladatokról adott tájékoztatást szerdán az MTESZ-székében Petrikovics István, a Vetőmag-termelő és -értékesítő Vállalat hajdúsági területi központjának igazgatója. Részletesen szólt arról, milyen károk érték az aszály miatt a megye mezőgazdasági nagyüzemeit, és sorolta azokat az intézkedéseket, amelyeket ennek kivédése érdekében tettek a jobb minőségű vetőmagtermelés biztosítására. Az igazgató szavaiból egyértelműen kicsendült: valamilyen őszi vetésű kalászosból megfelelő mennyiségű és minőségű vetőmag áll rendelkezésre. A vállalat által értékesített vetőmag a megye szükségletének mintegy egyharmadát teszi ki, a többit a gazdaságok saját termelésükből fedezik. Ezzel kapcsolatban felhívta a figyelmet arra, hogy a minőségi ellenőrzések és vizsgálatok minden tételnél végeztessek el a Növénytermesztési és Minőségügyi Intézetnél. A rosszul csírázó vetőmag helyett most még lehet jó minőségűt vásárolni. A megyében szabványon aluli áru nem kerül forgalomba.

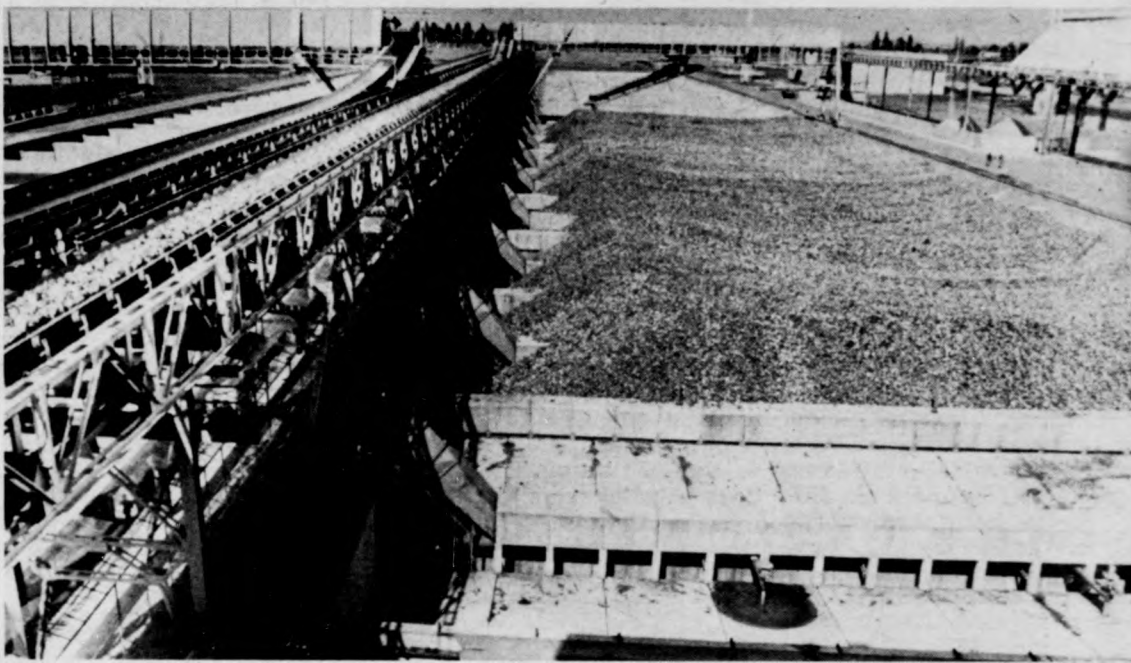
Több mint 1300 hektárral nőtt az áttelelt területhez képest az őszi káposztarepce vetése, ma már eléri a 3300 hektárt. A vetőmagot ehhez is biztosítani tudták, csak úgy, mint az őszi lucernateleptetéshez.

A vetőmagú szempontról jók a burgonya terméskilátásai is, 5300 tonnát várnak. Békés és Szolnok megyei igényeket is ki tudnak elégíteni. Most már nagyobb mennyiséget tudnak a piros héjú, korai és mégis bőven termő Kleopátra fajtából.

Szólt az igazgató a tavaszi vetőmagigényekről és kielégítésükről. Biztató képet mondott erről is annak ellenére, hogy a legnagyobb kárt az aszály a kukoricavetőmagtermelésben okozta.

Végezetül ugyancsak a tavaszi előkészületekhez kapcsolva említette, hogy idejében gondoltak a kiskertek és háztáji gazdaságok művelőire is. Már a nyár folyamán összegyűjtötték tasakos vetőmagból a megrendeléseket. Az eredmény: a nyolc szaküzlet és 142 vegyesbolt a tavalyinál 100 ezerral több, összesen 1,6 millió tasak zöldség- és virágmagot rendelt meg.

A tanácskozáson a rendezés, a termelő gazdaságok, vizsgáló intézetek képviselői számoltak be a Vetőmag-termelő Vállalattal kialakított tervszerű és folyamatos, jó kapcsolatokról, és együttesen fogalmazták meg a következő időszak legfontosabb tennivalóit.

Répakészlet. Háromnapi a bi zionsági tartalék

Megkezdődött a cukorgyártás

Napi 600 vagon répát dolgoznak fel Kabán

Kaba, Földes, Nádudvar, Balmazújváros — és még lehetne sorolni azoknak az üzemeknek a nevét, amelyek elsők között kezdték meg a szállítást a Hajdúsági Cukorgyárba. Az idei cukorrépa-termés teherautókon és vasúton egyaránt érkezik szeptember 9-e óta a gyárba, hogy ott a szezon kezdetével a feldolgozása meginduljon.

A gyárban szeptember 7-től háromnapos főpróbát tartottak, amely megnyugtatónak bizonyult, s minden valószínűség szerint a felkészülés eredményes lesz; a cukorrépa jó ütemben, folyamatosan tudják majd átvenni és feldolgozni a cukorgyárban.

Ahogy a gyár vezetői elmondták, 14-én reggel 6 óráig mintegy 1900 vagon cukorrépa érkezett be. A napi feldolgozás a tervek szerint eléri a 600 vagonot. A mérések szerint a répa cukortartalma hasonló a tavalyihoz, több mint 14 százalékos, amely jó átlagos cukortartalomnak felel meg.

Képeink a szezonkezdéskor készülték, megörökítve a cukorgyári munkafolyamatok egy-egy pillanatát.

Vízugárral mossák a beérkezett répát

Őszi szolidaritási rendezvények

A magyar nép — Hajdú-Bihar megye lakossága is — szolidaritást vállal mindazokkal a népekkel, amelyek szabadságukért, függetlenségükért, társadalmi és nemzeti felemelkedésükért küzdenek. Emellett erőlyesen tiltakozik a háború kirobbanásához is vezethető imperialista fegyverkezés ellen. A Magyar Szolidaritási Bizottság ebben a szellemben hívta fel idén is hazánk állampolgárait, hogy tevékenyen vegyenek részt a nemzetközi békenapon, azaz szeptember 1-én kezdődő őszi szolidaritási akcióban.

Hajdú-Bihar megyében a Hazafias Néppárt megyei Bizottságának szervezésében tízenegy szolidaritási rendezvényre került és kerül sor szeptember 5. és december 15. között. Szolidaritási gyűléseket eddig Hajdúszoboszlón, Berettyóújfaluban és Görbeházaán tartottak.

Legközelebb szeptember 16-17-én 19 órától szolidaritási kórusfesztivált tartanak Püspökkladányban, a KPVDSSZ-szel rendezett közös kulturális program szerves részeként. Egyiken szeptember 19-én 18 órától, Földesen ugyanezen a napon 14 órától tartják meg a gyűléseket. Utóbbi községben a Vegyesipari Szövetkezet üzemcsarnoka ad otthont a rendezvénynek. Szeptember 23-án

14 órakor a balmazújvárosi művelődési házban megtartandó ülésen időszerű külpolitikai kérdések megvitatására is sor kerül. Tiszacsegén és Pocsaj-Esztrában szeptember 26-án kerül sor szolidaritási ülésekre a helyi művelődési házakban. Ilyen jellegű esemény lesz Hajdúszoboszlóban, a Bartók Béla Állami Zeneiskolában szeptember 30-án 18 órától. Ugyanabban a városban október folyamán az Övönképző Intézetben politikai vitákör keretében a latin-amerikai népek harcát s az ottani ifjúság helyzetét is megvitatják.

Debrecenben október 18-án 10 órakor a Déri Múzeum dísztermében kiemelt rendezvényként kerül sor a szolidaritási gyűlésre. Ugyanígy kiemelt rendezvény lesz október 21-én a Kőlcsey Művelődési Központ színháztermében 14 órától megtartásra kerülő gyűlés, melyeket a nők a békéért címmel tartanak meg.

Az őszi szolidaritási rendezvénysorozat hajdú-bihari programja várhatóan Kocsardon zárul december 12-én. A művelődési házban 18 órától a megyei béke- és barátsági munkabizottság képviselője számol be a prágai béke-világtalálkozó elfogadott nyilatkozat szellemében megtartott szolidaritási akció eredményeiről.

Kádár János és Lázár György fogadta a brit külügyminisztert

(Folytatás az 1. oldalról)

zánkban. A szívélves légkörű találkozón a magyar külügyminiszter és Lázár György, a Magyar Szocialista Munkáspárt Kormánybizottságának elnöke egyetemesen fogadta a brit diplomácia vezetőjét.

A találkozóon jelen volt dr. Várkonyi Péter külügyminiszter és Bánász Rezső, hazánk londoni, valamint Peter William Unwin, Nagy-Britannia budapesti nagykövete.

Sir Geoffrey Howe szerdán a nagykövetség rezidenciáján találkozott hazai újságírókkal. A brit diplomácia vezetője bevezetőül kiemelte: külügyminiszterként első ízben folytatott kétoldalú megbeszéléseket, és eredményesnek ítéli őket. A hivatalos látogatás célja — mint mondta — elsősorban a nemzetközi helyzetről és a magyar-brit kapcsolatokról kialakult vélemények egybevetése volt.

Igen hasznosnak ítélem a magyar politikusokkal folytatott tárgyalásokat, hiszen mindkét fél számára rendkívül fontos, hogy megismerje: hogyan gondolkodik a partner, milyen álláspontot ké-

visel bizonyos, nagy jelentőségű kérdésekben — mondotta. — A magyarországi tárgyalások lehetőséget nyújtottak tehát egymás jobb megismerésére.

Sir Geoffrey Howe hangsúlyozta: az eszmecserék középpontjában gazdasági kérdések álltak. A tárgyalások egyértelműen bizonyították: a szocialista és a tőkés, a keleti és a nyugati országok hasonlóan érintik a világgazdasági helyzet hatását, hogy az életszínvonal korábbi emelkedése nem automatikus folyamat, s hogy az államok abban érdekeltek, hogy gazdaságukat rugalmasabbá tegyék.

A hazánkban szerzett tapasztalatairól szólva a brit diplomácia vezetője elmondta: véleménye szerint hasonlóan mutat a magyar és a brit gazdaság abban, hogy mindkettő nagymértékben támaszkodik az exportra, tehát közös érdek, hogy liberálisabb világkereskedelemet alakuljon ki; olyan, amelyben az országok közötti kereskedelmi gátak megszűnnek. A jelenlegi világgazdasági hanyatlás idején ez nagy probléma, azonban Magyarország és Nagy-Britannia közös érdeke a gátak emelkedésének megakadályozása.

Igen szerény az országaink közötti kereskedelem

nagsága — mondotta. — A mostani tárgyalásokon azonban körvonalazódtak annak lehetőségei, hogy a brit vállalkozók, üzletemberek bevonásával jelentős fejlődés indulhat meg ezen a téren.

Az MTI tudósítójának értesülései szerint a két külügyminiszter hasznos tárgyalásokat folytatott a nemzetközi és a kétoldalú kapcsolatok időszerű kérdéseiről.

A nemzetközi kérdések megítélésében megmutatók a különbségek ellenére egyetértettek abban, hogy a vitás kérdések tárgyalások útján való rendezése, a párbeszéd fenntartására kell törekedni. A helsinki folyamat továbbvitelére, a kétoldalú kapcsolatok erősítésére jelentősen hozzájárulhat a nemzetközi légkör javításához.

Meglepetéssel állapították meg, hogy a legutóbbi külügyminiszteri találkozó óta kétoldalú kapcsolataink kedvezően fejlődtek, amelynek folytatása, a kapcsolatok fejlesztése további lehetőségeinek feltárása mindkét fél érdeke.

Hivatalos látogatását befejezve a délutáni órákban elutazott Budapestről Sir Geoffrey Howe. A brit diplomácia vezetőjét a Ferihegyi repülőtéren vendéglátta, dr. Várkonyi Péter búcsúztatta. Jelen volt Bánász Rezső, valamint Peter William Unwin. (MTI)

A közélet hírei

Korom Mihály, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára szerdán Csongrád megyébe látogatott. Szegeden a megyei pártbizottság székében Komocsin Mihály, az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának első titkára fogadta. Ezt követően a Politikai Bizottság tagja részt vett a szegedi József Attila Tudományegyetem tanévnyitói ünnepségén, majd találkozott az intézmény vezetőivel.

A látogatás befejező programjaként a Csongrád megyei pártbizottság épületében a helyi párt- és állami vezetőkkel folytatott eszmecserét időszerű politikai kérdésekről.

Szerdán ülést tartott a Magyar Úttörők Szövetségének országos tanácsa. A testület megvitatta az úttörővezetők VIII. országos konferenciájának előzetes dokumentumait.

Gáspár Sándor, a SZOT főtitkára szerdán fogadta a holland nyomda- és papíripari dolgozók szakszervezete Jacob Draijer elnök vezetésével hazánkban tartózkodó küldöttségét.

A Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Pártellenőrző Bizottságának, valamint központi revíziós bizottságának meghívására szerdán Varsóba utazott Gyenes András, az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottságának elnöke. Kisérletében van Fraknói Gábor, az MSZMP KEB munkatársa és Pataki István, az MSZMP KB külügyi osztályának munkatársa.

Losonczy Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke szerdán fogadta William Richard Jacobs rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, Grenada első magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét. A megbízólevelét átadásánál jelen volt Garai Róbert külügyminiszter-helyettes.

Max Kampelman nagykövet, a madridi találkozón részt vett amerikai küldöttség vezetője szeptember 12-14. között látogatást tett Budapesten. Megbeszélést folytatott Nagy János külügyi államtitkárral, Esztergályos Ferenc külügyminiszter-helyettesével és Melega Tibor külkereskedelmi miniszter-helyettesével. A nagykövetet fogadta dr. Várkonyi Péter külügyminiszter és Horn Gyula, az MSZMP KB külügyi osztályának vezetője.

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, Losonczy Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Lázár György, a Minisztertanács elnöke és Apró Antal, az országgyűlés elnöke fogadta Karsai Lajos, hazánkban a Kamposzai Népköztársaságba akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki állomáshelyére utazott.

Szerdán hazaérkezett Phenjanból a magyar párt- és állami küldöttség, amely Sarlós Istvánnak, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjának, a Minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével részt vett a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság megalakulásának 35. évfordulójának alkalmából rendezett ünnepségeken.

Losonczy Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke szerdán fogadta Aravinda Ramachandra Deo rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, az Indiai Köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét. A megbízólevelét átadásánál jelen volt Garai Róbert külügyminiszter-helyettes.

Nagy bunkó eszkalációval

A cím magyarázatra szorul. „Nagy bunkó”-nak a századforduló harcias amerikai elnöke, Theodore Roosevelt katonapolitikáját nevezték. Ez a politika deklarálta a nyers erőt, egészen pontosan a tengerészgyalogsok sűrű bevetésén alapult. A világ — és nem utolsósorban Amerika — lapjai ezekben a napokban nem véletlenül idézik oly sűrűn a „nagy bunkó” fogalmát és azt az ugyancsak tőle eredő receptet, amely szerint „ha be akarsz hatolni egy térségbe, küldj oda tengerészgyalogsokot; akkor már megvédésükre újabbakat küldhetsz”.

Libanon partjainál és szárazföldjén most valami ilyesmiféle történik. A partokon — igen erős flottaegység kíséretében — ott áll az Eisenhower anyahajó, bizonyos értelemben igencsak stilszerűen. A névadó ugyanis az a tábornok-elnök, aki először küldött „börnyűkúkat” (amerikai tengerészgyalogsokot) Libanonba.

Ami a cím másik fogalmát illeti, az amerikai és a világsajtóban mostanság sűrűn szerepel az eszkaláció (magyarul: a lépcsőzetes fejlesztés) fogalma is. Ez a kifejezés komor vietnami emlékeket idéz; a hírhedt tonkini incidensre hivatkozva annak idején Johnson elnök használta először. A módszer ott is volt: küldj katonákat egy térségbe, aztán küldj újabbakat a védelmükre. Ma már minden iskolás tudja, mi lett a végeredmény ott, Indokínában.

A Fehér Ház legújabb kettős rendeletében egyszerre jelenik meg a „nagy bunkó” és az „eszkaláció” fogalma. Egyrészt újabb kétezer tengerészgyalogsokt küldenek a korábbi ezerkétszáz „védelmére”. Másrészt — és katonapolitikailag ez nagyon komoly fejlemény — az amerikai egységek légi támogatást kérhetnek a partoknál állomásozó anyahajókról. (Most már többes számot használhatunk, mert az Eisenhoweren kívül megjelent a térségben a Tarawa nevű helikopter-anyahajó is.) Ráadásul a Pentagon új parancsa úgy szól, hogy az amerikai hajók legénysége — „ha a helyzet úgy alakul” — partra is szállhat Libanonban.

Mindehhez az amerikai alkotmány szerint a kongresszus engedélyre van — illetve kellene volna. Reagan azonban folytatja azt a taktikáját, hogy úgynevezett „kényes kérdések” esetén egyedül dönt — és utólag próbálja megszerezni a honatyák beleegyezését.

A döntés stílusa és tartalma azok véleményét erősíti, akik szerint (elsősorban Clark nemzetbiztonsági tanácsadó szerepének aránytalan megnövekedésével) a Fehér Házban most már alig hallatszik más hang, mint a héjak vijjogása.

Harmat Endre

Hazánkba érkezik az indiai külügyminiszter

Dr. Várkonyi Péter külügyminiszter meghívására szeptember 15-én, csütörtökön hivatalos látogatásra hazánkba érkezik P. V. Narasimha Rao indiai külügyminiszter. (MTI)

1800 cég a BNV-n

Minden eddiginél több, mintegy 1800 kiállító vesz részt az idei őszi BNV-n. Ez is azt bizonyítja, hogy a világgazdaságban a versenyben maradás miatt mind a szocialista, mind a tőkés országok, mind pedig a fejlődő világ fontosnak tartja a részvételt a fogyasztási cikkek sereg-szemléjén — mutatott rá a BNV nyitását megelőző szerdai sajtótájékoztatóján Kis-

martoni Endre, a HUNGEX-PO vezérigazgató-helyettese. Mint mondta, a tavalyihoz képest húsz százalékkal növekedett a szocialista, és számottevően gyarapodott a tőkés országokbeli kiállítók száma. Hazánkkal együtt negyvenegy ország, valamint a Palesztinai Felszabadítási Szervezet és Nyugat-Berlin állít ki a vásáron.

Röviden a nagyvilágból

ALGIR (AP) — George Bush amerikai alelnök szerdán megbeszéléseket folytatott a algériai vezetőkkel, köztük Benzseddád Sadli államfővel. A tárgyalások homlokterében Nyugat-Szahara, Csád, Libanon és a közkeleti helyzet állt. Bush kedden érkezett Marokkóból Algériába, s csütörtökön utazik tovább Tunéziába.

WASHINGTON (AFP) — Az amerikai szenátus kedden nagy többséggel 187,5 milliárd dolláros fegyverkezési programot szavazott meg az októberben kezdődő költségvetési évré.

ÚJDELHI (Reuter) — A dél-indiai Bangalore városban összeomlott egy kilencemeletes, még épülőfélben levő ház. A feltehetően a nagy esőzések okozta katasztrófában tizenheten meghaltak, mintegy kilenven személy megsérült.

DAR ES-SALAAM (UPI) — Egy dél-tanzániai család két nő tagját éhes oroszlánok megtámadták és felfalták Lindi faluban. A két nő éppen vízhozás közben támadták meg a fenevadak. A rendőrök az oroszlánokat agyonlőtték.

MOSZKVA (MTI) — A magyar és a szovjet irószövetség közötti együttműködés fejlesztéséről, az országaink közötti irodalmi kapcsolatok erősítéséről tárgyalt Moszkvában kedden megtartott XV. ülésszakán a magyar-szovjet irodalmi vegyes bizottság.

a két ország sokoldalú kapcsolatrendszerre baráti módon fejlődik. Biztosra vehető, hogy Kádár János és Mauno Koivisto mostani találkozója megerősíti a magyar- finn viszonyt jellemző és a különböző társadalmi rendszerű országok közötti kapcsolatok jó példájának tekinthető kedvező tendenciákat, a különböző területeken kialakult kölcsönösen hasznos együttműködést. A finn fővárosban lehetőséget látnak a gazdasági-kereskedelmi kapcsolatoknak a politikai kapcsolatok magas színvonalából következő további bővítésére, beleértve a külkereskedelmi együttműködés korszerű és harmadik piacokra kiterjedő formáit is.

Kocsis Tamás

Finnországban, Kádár János látogatása előtt

Finnországban nagy várakozással tekintenek Kádár Jánosnak, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága első titkárának közelgő látogatása elé.

Kádár János ezúttal harmadik ízben látogat Finnországba. Korábban 1973-ban, majd 1975-ben az európai biztonsági és együttműködési konferencia alkalmából járt az északi országban. A mostani látogatás egy évvel követi Koivisto elnök magyarországi útját.

Finn részről kiemelik, hogy Magyarország — és Finnország között — nincsenek rendezetlen kérdések.

Sajátos hangsúlyt ad a látogatásnak, hogy — a finn külügyminisztérium megítélése szerint — nemzetközi értelemben politikailag igen bizonytalan időpontban történik. Ezért arra számítanak, hogy az Európa biztonságára, a leszerelésre és a nemzetek közötti együttműködésre vonatkozó kérdések Kádár János és Mauno Koivisto megbeszéléseinek fő témái közé kerülnek.

Helsinki politikai körökben megállapítják, hogy a magyar- finn érintkezések állandóak, gazdasági-műszaki-tudományos, kulturális és egyéb területeken is folyamatosak, és hogy

Debreceni autóbusz súlyos közlekedési balesete Ausztriában

Súlyos autóbuszszerecséltetés történt szerdán a reggeli órákban Ausztriában. A MEDICOR Művek debreceni gyárának csoportját szállító autóbusz Graz mellett egy szakadékba zuhant. A baleset következtében életét veszítette Ecsedi András 44., Ecsedi Andrásné 44., Gavallér Miklósné 40., Gergely Istvánné 41., Hegyesi Sándor 47., Kozmáné Simon Elvira 35., Köne Imréné 39.

Magyar Lajosné 48., Márkus Sándor 42., Molnár László 33., Sári Imre 42., Tóth János 38. éves debreceni és Farkas Ilona 30 éves kabalakos. Sérülést szenvedtek 33-an; a lett egy szakadékba zuhant. A baleset következtében életét veszítette Ecsedi András 44., Ecsedi Andrásné 44., Gavallér Miklósné 40., Gergely Istvánné 41., Hegyesi Sándor 47., Kozmáné Simon Elvira 35., Köne Imréné 39. körülményeinek vizsgálatát.

A baleset egyik sebesültjét a mentőautóhoz viszik (Tefelotó — AP—MTI—KS)

Halálos baleset a debreceni vasútállomáson

A debreceni vasútállomás rakodóhelyén Tóth Sándor 28 éves gépkocsivezető, debreceni lakos tehergépkocsi-val tolatás közben elütötte Kiss Sándor 68 éves nyugdí-

jas, helyi lakost. Kiss Sándor a kórházban meghalt. A vizsgálat eddigi adatai szerint Tóth Sándor a tehergépkocsival figyelmen kívül hagyta a rendőrség vezetői engedélyét bevonta.

A párizsi kormány a leszerelésről

PÁRIZS (MTI) — A francia kormány szerdai ülésén a nemzetközi helyzet áttekintésekor megvitatta a madridi találkozót. A minisztertanácsról kiadott közlemény

szerint a francia kormány azt óhajtja, hogy mielőbb összeüljön Stockholmban a Madridban elhatározott európai bizalomerosztó és leszerelési konferencia.

Tőkehű vagy elvők, keres

Fizetésünk, jó legnagyobb száraz mármint a fogyasztósszeg legnagyobb — élelmiszerrel — csaknem kétszer tömszert fogyasztatmondjuk húsz évve

Ha táplálkozásunk nyírségi szempontból, meg kell állnunk, hogy az több, mint De ha a minőségük kerülnék előtérkorantsem így áll a Az élelmiszertudományi emberrel szemben a szer-fogyasztás színvonalát és szerkezetét, feladatban nem kis a kereskedelem élelmiszeriparnak. kedelem azért ke helyre, mert a közvetlenül a tartják a kapcsolatok konfliktus esetén a kereskedelem mutogatása nem r természetesen a fog juttatott termékért vállalják a felelőssé

A mennyiség rendben van, de

Kezdjük tehát az A fogyasztó, vagyis köznap vásárló, retne venni. Az el természetesen, meg mennyiségi, mind p nősi szempontból igényt ki is elégí annyit húst vásárol teinkben, amennyi szüksége van. A azonban már más a A kínálat ugyanis dig — söt sokszor éri el a jogos Vagyis amíg más ár terméktől elvárjuk minősége jó legyen, ezt már nem tehetjük meg. Legtöbbször ah ember a kilencven jáért egy kiló szinjon, ismerős hentes jobban eszben az ipa előre csomagolt áru szükség. Félreértés most nem a hentes rom bántani, hanem lónak juttatott hús géről szeretnék írni

Tetszetős termék

Az utóbbi ugyanis meglepő do gyveltem fel. Jobban a húspár által elő golt húst veszem, gább ugyan, de szinte kifogástalan. nem zsíros, nincs r kiló csont, s a hús nyek is tetszetősébb kony, formás szelet ják őket, és a vég teszik a csomagba. cenben, s megynkbt ahogy azt Nagy A Állatforgalmi és Vállalat termeltetés reskedelmi igazg tesse elmondta, 1978 nagy beruházás elkészült a hús- és ménycsomagoló üze gépek vásárlására n forintot költöttek. A időszakban a legk féltudományok meg. Az üzem azóta működik, s tetszető sen csomagolt te állít elő.

A kezdet kezdetén és marhahús csoma is foglalkoztak, ma sertések három r rövid, és hosszú kar lamint a tarját cso Negyven-hatvan d ros. előre elkészíte főznievalókat vásár Itt meg kell je hogy a csomagolt á hét forinttal (Ugyanakkor, ha k száztíz dekagramm magok is készülné

Tőkehús vagy előrecsomagolt áru?

Vevők, kereskedők, húsipariak vitája

Fizetésünk, jövedelmünk legnagyobb százalékát — mármint a fogyasztásra szánt — összeg legnagyobb arányát — élelmiszere költjük. Ma csaknem kétszer több élelmiszert fogyasztunk, mint mondjuk húsz évvel ezelőtt.

Ha táplálkozásunkat mennyiségi szempontból vizsgáljuk, meg kell állapítanunk, hogy az több, mint elégtelen. De ha a minőségi szempontok kerülnek előtérbe, már korántsem így áll a helyzet.

Az élelmiszertudomány szakemberei szerint az élelmiszer-fogyasztás mindenkori színvonala és szerkezete, valamint a gazdasági fejlettség között szoros a kapcsolat.

S noha az utóbbi években kedvezőbb alakult, egészségesebb lett táplálkozásunk, még mindig van változtatni való a szerkezetén. Ebben a feladatban nem kis szerep jut a kereskedelemnek és az élelmiszeriparnak.

A kereskedelem azért került első helyre, mert a lakossággal közvetlenül a kereskedők tartják a kapcsolatot (bár konfliktus esetén az ipar és a kereskedelem egymásra mutogatása nem ritka).

természetesen a fogyasztóknak juttatott termékért közösen vállalják a felelősséget.

Engi József, az Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat igazgatóhelyettese pontos adatokkal tud szolgálni.

— Csomagolt terméket csak ott tudunk árulni, ahol a hűtőlánc rendelkezésre áll. A húsipar jelenleg harmink özetünkbe szállít ilyen árut. Mi a jelenlegi mennyiség dupláját is képesek lennénk fogadni, és lenne is rá vevő.

Am a húsipar tavaly ősztől csökkentette a választékát. Ma már nem szállít combot, lapockát, marhahúst... Szóval mi nem vagyunk kerékkötői a jónak. Azt azonban el kell mondanunk, hogy amit a mi üzleteink csomagolnak, azt jobban szeretik a vevők. Ugyanis a hús pihentebb, és nem gyűlik fel a vérsavó a tálcában.

Ebben nem egyezett a véleményünk, s elindultunk egy-két üzletbe szétlenni, hogy mit lehet kapni, s hogy mennyire használják ki a lehetőségeket.

Az Árpád téri ABC-ben például jól megfért egymás mellett a tőkehús és a csomagolt áru. Mindkettő vásárlásra ingerlő, a tőkehús bontása a hentes dícséri. Alföldi Miklósné, a bolt helyettes vezetője.

— Tartjuk a csomagolt árut, mert nincs mindenkinek kedve sorbaállni a hentes előtt, és nem is szeretni mindenki, ha összefogdosák mondjuk a párizsot...

A Hunyadi ABC-ben nem tartanak csomagolt húst, de hűsítőanyagokat és felvágottakat már igen.

— Nem keresik a vevők. — Ez Pintye Sándorné boltvezető-helyettes véleménye.

A Vörös Hadsereg útján a

már csak négy forint hatvan fillérrel kerülne többbe.) Az üzem kapacitása jelenleg ki van használva. Az ott dolgozók 101—105 százalékra teljesítik a normájukat. A délutános műszakban általában az export áruk csomagolása történik. A húsipar, Nagy Attila szerint, a huzsonöt vagonos belföldi csomagolási tervével 90 százalékban elégti ki a kereskedelemet, a fogyasztók igényeit. A csomagolt áru eltarthatósági ideje három nap, így ezt a húst „csak” választékbővítesre használja a kereskedelem.

11. számú ABC-ben tőkehúst nem árulnak, csak csomagoltat kaphat a vevő. Itt a választék hiánya a fő téma. Kéves a háromféle hús.

Az újkerti ABC-ben a hentes maga csomagol. Ottjártunkkor munkája éppen nem volt dícséretes. A tálcákban zsíros, rendetlenül csomagolt árukat láttunk. Meglehet, hogy nem ez az általános helyzet, de most a kép lehangoló volt.

A Debreceni AFESZ áruforgalmi vezetője, Csombordi József és szakmai ügyvezetője, Sós László is bolti sétára invitálnak. Az AFESZ tíz egységben áru csomagolt húst tavaly év vége óta. A boltvezetőket sikerült az előnyeirel meggyőzni. Ma már csak a szállítás jelent gondot. Igaz, a Délibáb áruház naponta kap árut, de a kisebb boltok egy héten egyszer-kétszer.

A 43. számú boltban a Böszörményi úton, mikor ott jártunk (kedd), semmilyen húsárú nem volt. A Szabó István altábornagy téri kis boltban sem volt szerencsénk. A Délibáb Áruházban is csak felvágottakat láttunk csomagoltan.

— Inkább magunk csomagolunk — mondta Bor László üzemevezető. — Jobban szeretik a vevők.

A hűtőpult azonban mást mutatott. Azt, hogy a saját csomagolás itt sem versenyezhet a húsiparival.

Összegezve tehát: a korszerűtől, az újtól a legtöbb helyen még idegenkednek. Sokszor a vevők nevében, de a saját érdekeiket szem előtt tartva mondják el kifogásaikat a kereskedők. Pedig a vevő érdeke az, hogy jó minőségű árut kapjon a pénzéért. S az sem utolsó szempont, ha a vásárlás menete gyorsabb, s higiénikusabb lesz. Szóval a kereskedelemnek rugalmasabban és bátrabban kell hozzáállnia a „hűtémához” is, nem a saját ízlését, hanem a nagyközönségét kell szem előtt tartani. Ha a kereskedő nem biztos magában, készítsen felmérést, igényl-e a vásárló azt a terméket, amit kínálni szeretne. Mert az is előfordul, hogy csupán a saját ízlését követve a gyártónak. Ezzel a rosszul értelmezett „felelősséggel” pedig csak növeli kereskedelmünk fogyatékososságait.

A termelő szerint első a belföldi ellátás, ám ugyanakkor az exportért is mindent meg kell tenni. A választékot így a lehetőségekhez kell igazítani. Meggyőződésem azonban, hogy a kereskedelem a kínált választékból is tudna közmegelegedésre gazdálkodni.

Iván Gizella

11. számú ABC-ben tőkehúst nem árulnak, csak csomagoltat kaphat a vevő. Itt a választék hiánya a fő téma. Kéves a háromféle hús.

Az újkerti ABC-ben a hentes maga csomagol. Ottjártunkkor munkája éppen nem volt dícséretes. A tálcákban zsíros, rendetlenül csomagolt árukat láttunk. Meglehet, hogy nem ez az általános helyzet, de most a kép lehangoló volt.

A Debreceni AFESZ áruforgalmi vezetője, Csombordi József és szakmai ügyvezetője, Sós László is bolti sétára invitálnak. Az AFESZ tíz egységben áru csomagolt húst tavaly év vége óta. A boltvezetőket sikerült az előnyeirel meggyőzni. Ma már csak a szállítás jelent gondot. Igaz, a Délibáb áruház naponta kap árut, de a kisebb boltok egy héten egyszer-kétszer.

A 43. számú boltban a Böszörményi úton, mikor ott jártunk (kedd), semmilyen húsárú nem volt. A Szabó István altábornagy téri kis boltban sem volt szerencsénk. A Délibáb Áruházban is csak felvágottakat láttunk csomagoltan.

— Inkább magunk csomagolunk — mondta Bor László üzemevezető. — Jobban szeretik a vevők.

A hűtőpult azonban mást mutatott. Azt, hogy a saját csomagolás itt sem versenyezhet a húsiparival.

Összegezve tehát: a korszerűtől, az újtól a legtöbb helyen még idegenkednek. Sokszor a vevők nevében, de a saját érdekeiket szem előtt tartva mondják el kifogásaikat a kereskedők. Pedig a vevő érdeke az, hogy jó minőségű árut kapjon a pénzéért. S az sem utolsó szempont, ha a vásárlás menete gyorsabb, s higiénikusabb lesz. Szóval a kereskedelemnek rugalmasabban és bátrabban kell hozzáállnia a „hűtémához” is, nem a saját ízlését, hanem a nagyközönségét kell szem előtt tartani. Ha a kereskedő nem biztos magában, készítsen felmérést, igényl-e a vásárló azt a terméket, amit kínálni szeretne. Mert az is előfordul, hogy csupán a saját ízlését követve a gyártónak. Ezzel a rosszul értelmezett „felelősséggel” pedig csak növeli kereskedelmünk fogyatékososságait.

A termelő szerint első a belföldi ellátás, ám ugyanakkor az exportért is mindent meg kell tenni. A választékot így a lehetőségekhez kell igazítani. Meggyőződésem azonban, hogy a kereskedelem a kínált választékból is tudna közmegelegedésre gazdálkodni.

Iván Gizella

A pártmunka napi gondjai

Egység és vita

Egy pártalapszervezetben hosszára nyúlt a taggyűlés. Az egész vállalatot érintő, fontos intézkedést vitattak meg, sok hozzászólás hangzott el, egyik-másik résztvevő többször is szót kért, elterjedt vélemények csaptak össze. Vita volt...

Vita a szó igazi értelmében és nem abban az értelemben, ahogy manapság mágyra többször említik. (Közéleti gyakorlatunkban ugyan is a különféle tanácskozáson elhangzó, s jószerint ugyanazon álláspontot képviselő felszólalások sorát is gyakran „vitának”, a dolog „megvitatásának” nevezik.)

Nos, az említett taggyűlésen valódi vita volt. Másnapra, ahogy ez olykor megesik, már kívülálló is tudtak az elhangzottakról. Az adott munkahely dolgozó körében elterjedt: „A szóban forgó intézkedés még teljesen bizonytalan, mert a párttaggyűlésen is vita volt a dologról, az ügy megítélésében még a párttagság sem egységes.” Az, hogy a tanácskozáson végül is megállapodtak, a közös álláspontot határozottan is megerősítették, nem jutott ki az üzemi közvéleménybe, csak hogy „valami nincs rendben, mert vita volt”.

Lehet, a vezetők egy része bizony mondja-mondja a demokráziát, még meg is sértődik, ha feltételezik róla, hogy nem épít eléggé a demokráciára, ám ha valaki elnyelvényt kockáztat meg, menten sértésnek, személyes elleni támadásnak fogja fel. Ragyog viszont, ha javaslatát boldog, tömör egyetértés fogadja. Törekszik is ilyen légkör megteremtésére: az öröké vitázó emberek „nehéz fiúk”, „merevek”, „kicsinyesek” lesznek a szemében, néző „ellenzékiek”, „zavaros fejűek”, az álszent módon mindenben vele egyetértők pedig „jól együttműködők, akikre lehet számítani”. (S mivel az ő véleményével értenek egyet, még jó képességűek is.)

Messzire vezetne annak kibontása, hogy hová vezet, mit eredményez az ilyen felfogás, gondolkodásmód. E helyett mindig, mindenben

egyetért. Elvileg persze elképzelhető, de ha ilyen halálunk, azért mindig gyanakodunk: hátha elvtelen, megalkuvó itt a két fél közül valamelyik.

Napjainkban tehát már inkább a vita, a nézetek összecsapása után kialakult egység a kívánatos. Ha azonban ilyen valódi vitáról halunk, mégis elbizonytalanodunk, ahelyett, hogy megnyugodnánk: itt tényleg nem látszat-belenyugvással, látszat-egyetértéssel vették tudomásul a dolgokat, hanem elmondták ellenérveiket, fenntartásukat, tiltakozásukat, és a vitában jelen levők a végén így jutottak a minden résztvevőt megnyugtató közös álláspontra. A jó vita tehát meggyőződést eredményez.

Miért van akkor mégis, hogy sokan gyanakodnak a vitáról értesülve? Talán mert rosszak a tapasztalataik?

Lehet, a vezetők egy része bizony mondja-mondja a demokráziát, még meg is sértődik, ha feltételezik róla, hogy nem épít eléggé a demokráciára, ám ha valaki elnyelvényt kockáztat meg, menten sértésnek, személyes elleni támadásnak fogja fel. Ragyog viszont, ha javaslatát boldog, tömör egyetértés fogadja. Törekszik is ilyen légkör megteremtésére: az öröké vitázó emberek „nehéz fiúk”, „merevek”, „kicsinyesek” lesznek a szemében, néző „ellenzékiek”, „zavaros fejűek”, az álszent módon mindenben vele egyetértők pedig „jól együttműködők, akikre lehet számítani”. (S mivel az ő véleményével értenek egyet, még jó képességűek is.)

Messzire vezetne annak kibontása, hogy hová vezet, mit eredményez az ilyen felfogás, gondolkodásmód. E helyett mindig, mindenben

azonban bizonyos, hogy nem lehet demokráziát, valóban termékeny, előrevívó vitát várni akkor, ha a vitázó belefotjuk a szót ilyen vagy olyan nagyságú (igazgatói, párttitkári, tsz-elnöki, közéleti vezetői) funkciók hatalmának fogva, vagy olyan légtört alakítunk ki, amelyben az emberek inkább elhallgatják véleményüket.

Kicsit nehezen akar beivódni közfelfogásunkba, hogy a vita, az ellenvélemény nem baj. Aki véleményével szembeszegül, az nem feltétlenül rosszakaró, személyes ellenségünk, s még az is elképzelhető, hogy legalább annyira jóakarója a közös ügynek, mint mi. Csak... Csak másképp látja, másképp gondolja eredményesebben szolgálja a közös (vállalati, szövetkezeti, párt szervezeti) célokat.

Hogy melyikünknek van igaza? Azt döntse el az arra illetékes fórum, tanácskozás, taggyűlés... Győzzük meg egymást, de igaz, ismerjük is be, ha a másiknak van igaza.

Tudomásul kell vennünk, hogy minél közösségibbé, minél demokratikusabbá kívánjuk formálni módszereinket, életvitelünket, annál ritkábban fogunk „simán”, vita nélkül, egyöntetű megszavazással eldőlni a dolgok.

De hát ez nem baj. Ellenkezőleg: annak a jele, hogy a résztvevők felelősséget éreznek az ügyért. Vagyis magukénak érzik...

De hát ezt szeretnénk elérni...

Hornyák András

Rossz tapasztalatok

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

Réges-régen túl vagyunk már azon az időszakon, amikor az egységét mindig, mindenben és feltétlenül egyetértésként fogtuk fel. Sőt. Napjainkban már inkább az a gyanús, hogy mondjuk valamely üzemben a szakszervezet és a vállalati vezetőség, a gazdasági vezető és a párt-szervezet évek hosszú sora alatt mindig, mindenben

A mennyiség rendben van, de...

Kezdjük tehát az elején. A fogyasztó, vagyis a hététköznap vásárló húst szeretne venni. Az elképzelése, természetesen, megvan mind mennyiségi, mind pedig minőségi szempontból. Az első igényét ki is elégítik, mert annyi húst vásárolhat üzleteinkben, amennyire éppen szüksége van. A minőséggel azonban már más a helyzet.

A kínálat ugyanis nem mindig — sőt sokszor nem — éri el a jogos igényeket. Vagyis amíg más árutól vagy terméktől elvárjuk hogy a minősége jó legyen, a húsnál ezt már nem tehetjük (?!) meg. Legtöbbször ahhoz, hogy az ember a kilencven forintjéért egy kiló színhúst kapjon, ismerős hentesre vagy jobb esetben az ipar által előre csomagolt áruva van szükség. Félreértés ne essék, most nem a henteseket akarom bántani, hanem a vásárlóknak juttatott hús minőségéről szeretnék írni.

Az utóbbi időben ugyanis meglepő dologra figyeltem fel. Jobban járok, ha a húsipar által előre csomagolt húst veszem, mert drágább ugyan, de minősége szinte kifogástalan. A karaj nem zsíros, nincs rajta fél kiló csont, s a hűsítőanyagok is tetszetősebbek, vékony, formás szeletekre vágják őket, és a végeket nem teszik a csomagba. Debrecenben, s megyékben, mint ahogy azt Nagy Attila, az Állatforgalmi és Húsipari Vállalat termeltetési és kereskedelmi igazgatóhelyettese elmondta, 1978-ban egy nagy beruházás részeként elkészült a hús- és a készítmény-csomagoló üzem. Csak gépek vásárlására nyolcmillió forintot költöttek. Az adott időszakban a legkorszerűbb felautomatizált vásárolták meg. Az üzem azóta is jól működik, s tetszetős, ízletesen csomagolt termékeket állít elő.

A kezdet kezdetén sertés- és marhahús csomagolásával is foglalkoztak, ma csupán a sertések három részét, a rövid, és hosszú karajt, valamint a tarját csomagolják. Negyven-hatvan dekagrammos, előre elkészített sütni-, főznivalókat vásárolhatunk. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a csomagolt áru kilója hét forinttal drágább (Ugyanakkor, ha kilencven-százöt dekagrammos csomagok is készülnek, azok

A kezdet kezdetén sertés- és marhahús csomagolásával is foglalkoztak, ma csupán a sertések három részét, a rövid, és hosszú karajt, valamint a tarját csomagolják. Negyven-hatvan dekagrammos, előre elkészített sütni-, főznivalókat vásárolhatunk. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a csomagolt áru kilója hét forinttal drágább (Ugyanakkor, ha kilencven-százöt dekagrammos csomagok is készülnek, azok

A kezdet kezdetén sertés- és marhahús csomagolásával is foglalkoztak, ma csupán a sertések három részét, a rövid, és hosszú karajt, valamint a tarját csomagolják. Negyven-hatvan dekagrammos, előre elkészített sütni-, főznivalókat vásárolhatunk. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a csomagolt áru kilója hét forinttal drágább (Ugyanakkor, ha kilencven-százöt dekagrammos csomagok is készülnek, azok

A kezdet kezdetén sertés- és marhahús csomagolásával is foglalkoztak, ma csupán a sertések három részét, a rövid, és hosszú karajt, valamint a tarját csomagolják. Negyven-hatvan dekagrammos, előre elkészített sütni-, főznivalókat vásárolhatunk. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a csomagolt áru kilója hét forinttal drágább (Ugyanakkor, ha kilencven-százöt dekagrammos csomagok is készülnek, azok

A kezdet kezdetén sertés- és marhahús csomagolásával is foglalkoztak, ma csupán a sertések három részét, a rövid, és hosszú karajt, valamint a tarját csomagolják. Negyven-hatvan dekagrammos, előre elkészített sütni-, főznivalókat vásárolhatunk. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a csomagolt áru kilója hét forinttal drágább (Ugyanakkor, ha kilencven-százöt dekagrammos csomagok is készülnek, azok

A kezdet kezdetén sertés- és marhahús csomagolásával is foglalkoztak, ma csupán a sertések három részét, a rövid, és hosszú karajt, valamint a tarját csomagolják. Negyven-hatvan dekagrammos, előre elkészített sütni-, főznivalókat vásárolhatunk. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a csomagolt áru kilója hét forinttal drágább (Ugyanakkor, ha kilencven-százöt dekagrammos csomagok is készülnek, azok

A kezdet kezdetén sertés- és marhahús csomagolásával is foglalkoztak, ma csupán a sertések három részét, a rövid, és hosszú karajt, valamint a tarját csomagolják. Negyven-hatvan dekagrammos, előre elkészített sütni-, főznivalókat vásárolhatunk. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a csomagolt áru kilója hét forinttal drágább (Ugyanakkor, ha kilencven-százöt dekagrammos csomagok is készülnek, azok

A kezdet kezdetén sertés- és marhahús csomagolásával is foglalkoztak, ma csupán a sertések három részét, a rövid, és hosszú karajt, valamint a tarját csomagolják. Negyven-hatvan dekagrammos, előre elkészített sütni-, főznivalókat vásárolhatunk. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a csomagolt áru kilója hét forinttal drágább (Ugyanakkor, ha kilencven-százöt dekagrammos csomagok is készülnek, azok

A kezdet kezdetén sertés- és marhahús csomagolásával is foglalkoztak, ma csupán a sertések három részét, a rövid, és hosszú karajt, valamint a tarját csomagolják. Negyven-hatvan dekagrammos, előre elkészített sütni-, főznivalókat vásárolhatunk. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a csomagolt áru kilója hét forinttal drágább (Ugyanakkor, ha kilencven-százöt dekagrammos csomagok is készülnek, azok

A kezdet kezdetén sertés- és marhahús csomagolásával is foglalkoztak, ma csupán a sertések három részét, a rövid, és hosszú karajt, valamint a tarját csomagolják. Negyven-hatvan dekagrammos, előre elkészített sütni-, főznivalókat vásárolhatunk. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a csomagolt áru kilója hét forinttal drágább (Ugyanakkor, ha kilencven-százöt dekagrammos csomagok is készülnek, azok

A kezdet kezdetén sertés- és marhahús csomagolásával is foglalkoztak, ma csupán a sertések három részét, a rövid, és hosszú karajt, valamint a tarját csomagolják. Negyven-hatvan dekagrammos, előre elkészített sütni-, főznivalókat vásárolhatunk. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a csomagolt áru kilója hét forinttal drágább (Ugyanakkor, ha kilencven-százöt dekagrammos csomagok is készülnek, azok

A kezdet kezdetén sertés- és marhahús csomagolásával is foglalkoztak, ma csupán a sertések három részét, a rövid, és hosszú karajt, valamint a tarját csomagolják. Negyven-hatvan dekagrammos, előre elkészített sütni-, főznivalókat vásárolhatunk. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a csomagolt áru kilója hét forinttal drágább (Ugyanakkor, ha kilencven-százöt dekagrammos csomagok is készülnek, azok

A kezdet kezdetén sertés- és marhahús csomagolásával is foglalkoztak, ma csupán a sertések három részét, a rövid, és hosszú karajt, valamint a tarját csomagolják. Negyven-hatvan dekagrammos, előre elkészített sütni-, főznivalókat vásárolhatunk. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a csomagolt áru kilója hét forinttal drágább (Ugyanakkor, ha kilencven-százöt dekagrammos csomagok is készülnek, azok

A kezdet kezdetén sertés- és marhahús csomagolásával is foglalkoztak, ma csupán a sertések három részét, a rövid, és hosszú karajt, valamint a tarját csomagolják. Negyven-hatvan dekagrammos, előre elkészített sütni-, főznivalókat vásárolhatunk. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a csomagolt áru kilója hét forinttal drágább (Ugyanakkor, ha kilencven-százöt dekagrammos csomagok is készülnek, azok

A kezdet kezdetén sertés- és marhahús csomagolásával is foglalkoztak, ma csupán a sertések három részét, a rövid, és hosszú karajt, valamint a tarját csomagolják. Negyven-hatvan dekagrammos, előre elkészített sütni-, főznivalókat vásárolhatunk. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a csomagolt áru kilója hét forinttal drágább (Ugyanakkor, ha kilencven-százöt dekagrammos csomagok is készülnek, azok

A kezdet kezdetén sertés- és marhahús csomagolásával is foglalkoztak, ma csupán a sertések három részét, a rövid, és hosszú karajt, valamint a tarját csomagolják. Negyven-hatvan dekagrammos, előre elkészített sütni-, főznivalókat vásárolhatunk. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a csomagolt áru kilója hét forinttal drágább (Ugyanakkor, ha kilencven-százöt dekagrammos csomagok is készülnek, azok

A kezdet kezdetén sertés- és marhahús csomagolásával is foglalkoztak, ma csupán a sertések három részét, a rövid, és hosszú karajt, valamint a tarját csomagolják. Negyven-hatvan dekagrammos, előre elkészített sütni-, főznivalókat vásárolhatunk. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a csomagolt áru kilója hét forinttal drágább (Ugyanakkor, ha kilencven-százöt dekagrammos csomagok is készülnek, azok

Menetíró készülék a gépjárművekbe

A közlekedés biztonságának fokozása érdekében menetíró készülékekkel kell felszerelni az öt tonna összsúlyt elérő vagy meghaladó tehergépkocsikat és a menetrendszerűen közlekedő helyi közforgalmú autóbuszokat. (MTI-fotó — Balaton József felvétele — KS)

A hollóházi gyár látképe

A hollóházi porcelánkészítés műhelyében

Festői környezetben, magas hegyek között fekszik egy kis falu hazánk északi részén. A néhány ezer lakosú Hollóháza porcelángyártásáról híres. A mai gyár elődje üvegkő volt. Ebből az időből néhány tárgyi emlék fennmaradt, és látható a gyár melletti múzeumban. Az üvegkő kőedényt készítő manufaktúra váltotta fel 1831-ben, s 1956-ig fokozatosan áttérték a művészi porcelán gyártására.

A hollóházi porcelán készítése nem boszorkányság. Korszerű üzemben, szakmájukat jól értő dolgozók formázzák a hazai és a külföldi országok piacaira kerülő szép termékeket. A kaolinból, a földpátból és a kvarcból megfelelő arányú keverés után kétféle anyagot kapnak — folyékony öntőiszapot és képlékeny, korongos masszát. Ez a két anyag két különböző technológiát követel.

A gyár egyik hatalmas csarnokának első részében gépek alakítják a korongos masszából a szakmai szóval forgácstest alakúnak mondott termékeket — kerek tálapokat, csészéket, tányérokat. Ide kevés emberi munka szükséges. A csarnok másik részében szorgos kezek gipszformákba öntik a folyékony öntőiszapot, amit megszilárdulás után kiszednek a formából, kicsit simítanak rajtuk vizes kézzel, aztán hordólécekre rakják a kész figurákat. Ezen a munkahelyen kerül a készletnek egy részére a kézi alakítást igénylő rózsabimbó is.

A két kemencesorón más-más hőfokon égetik a porcelánt. A 850 Celsius-fokú lángja más színű, mint az 1360 fokosé. A kemencealagútban nyolc kocsi fér el egyszerre, és automatika szabályozza a kocsi ki- és beszállítását. A kiégett termékek a dekorációba kerülnek, az

az a festőüzembe. Nők és férfiak ülnek a hosszú asztalok mellett, körülöttük számtalan ecset és festék tárolható. A szakmát Sátoraljaújhelyen tanulják a környék fiataljai a korongos, a gipszmodell-készítő és a festő szakokon. Evente harminctagú osztály végez itt.

A hollóházi porcelán szerete a világon híres. A máz alatti kobaltdíszú dekoráció jellegzetesen itteni specialitás. Egyedi stúdió is működik Hollóházán, amelynek iparművészei kis szériás, technikailag újszerű munkákat készítenek. Bakó Hetei Rozália, Bükki Béla, Duray Lilla, Horváth Viktorné, Nagy Márta, N. Szonntágh Éva, Seregély Márta, Torma Istvánné és Veress Miklós szép, különleges munkái a múzeumban láthatók. Külön helyet kapnak itt Szász Endre grafikus munkái, alkotásai. A világhírű művész 1978 óta dolgozik a gyárban és a gyár kollektívájával. Közös kísérleteik eredménye

Új porcelánképek születése, melyek porcelánfalak gyártásához is vezetnek.

Balogh Júlia

(Kopasz Árpád felvételei)

Égetőkösihoz szállítják a porcelánokat

Kézfestésű tányérok, figurák készülnek

Az öntési széleket kendővel tüntetik el a figuráról

S.O.S. gyermekfalvak

Talán a legszomorúbb statisztikai tényünk: állami gondozott gyermekeink száma nem csökken az újabb évek, évtizedek során.

Tiszteletre méltó anyagi, szellemi és erkölcsi erőfeszítés próbálja pótolni ezekben a gyerekeknek elveszített otthonát. Pedagógusok, pszichológusok, gyermekvédelemben járatos szakemberek keresik annak módjait, hogy kiegyensúlyozott felnőtté érhesse-nek ezek a válságos kiskorúkat, serdülőkorú élő gyerekek is.

A statisztika számokban fogalmazott tényei szerint mégis sok sikertelenséget hoz az otthonok felépítése. A fiatalok, a gyerekek által elkövetett bűnök és kisiklások száma — szomorú tény — évről évre emelkedik.

Az anyai szeretet, a testvéri közösség, a saját otthon alig-alig pótolható. A legkélemben pedagógiai módszerrel, a leggondosabban juttatott anyagi javakkal sem helyettesíthető a legkisebb és legfontosabb emberformáló közösség, a család szerepe.

Ezeket fontolta meg egy Hermann Gmeiner nevű fiatal orvosanhallgató az ausztriai Innsbruckban harminchat esztendővel ezelőtt, két esztendővel az emberiség eddigi történetének legszörnyűbb világgései után. S úgy hitte: minden gyereknek elsősorban anyára van szüksége, azután testvéreire és családi otthonra. Olyan kis közösségre, amelyben nevelése megvalósulhat, kibontakozhat személyisége képességei szerint. Csak így illeszkedhet be a tágabb közösségbe, ha elveszített otthona helyébe új otthonot talál.

Először három ház épült, három jöelkü, nevelésre alkalmas asszony fogadott nevelt gyerekévé hat otthonatlan kiskorúkat. Ma a világon számos országában, valamennyi földrészen működik ez a gyermekvédelmi hálózat, amelynek S.O.S. Kinderdorf International a neve. Nyugat-Európában és Távol-Keleten, Afrika és Dél-Amerika inség-, háború- és tudatlanság-sújtotta országában. Városok közelében, élő falvak, kistelepülések szerves részeként. Több mint kétszáz gyermekfaluban állnak kis családi házak, hasonló stílusban építettek, mint a környezet. Ot, hat, legfeljebb nyolc gyereket, vállal, nevelésgyerekeiként, egymás testvéreiként egy-egy nevelőanya.

Így szólítják őket: mama

A legelső gyermekfalut Innsbruck közelében, Imstben építette fel Hermann Gmeiner professzor, celtudatos munka és társadalmi összefogás eredményeként. Napjainkban szinte gomba módra szaporodnak világszerte ezek a minden jól felszerelt intézmény sokkalta jobb mesterségek otthonok.

Az első otthonokból már három gyermeknemzedéket indítottak útnak a nevelőanyák. Akiknek saját családjuk, saját gyerekeik nincsen, de tízenöt-husz felnőtt asszony és férfi szólítja így őket: mama.

S ez a fajta — az otthon valóban helyettesítő — intézmény az évtizedes statisztikai

számok szerint is bevált: alig-alig fordul elő, hogy ezek a hajdani otthonatlan gyerekek ne tanulnak meg egy életre, milyen alapvetően fontos a család.

A gyermekfalvakban nevelkedett gyerekek felnőtt életében a válás is ritkább, saját családi életük: úgy formálják, hogy otthonuk valódi otthon legyen. Nem ritka az sem, hogy vér szerinti szüleikkel, rokonaikkal is megtalálják újra a kapcsolatot, de valamennyiük életében megmarad igazi háttérnek a gyermekfalubeli otthon is, ahol nevelkedtek, a testvéri és tágabb környezetbeli közösség, s akihez mindig visszatérhetnek: a nevelőanya.

Nem zárt világ

Egy-egy gyermekfaluközösség nem zárt világ. A szomszédos házak, hasonló családok élő kapcsolatban tartanak a község lakóival. Az óvoda, az iskola, a sportpálya közös. A legkorszerűbb, legjobban szervezett intézet is — noha védelmet, gondoskodást és nevelést ad — ehhez képest mégiscsak elkülönít, S ami a leghehezebb: az intézet védelméből kikerülőknek: a felnőttéjével hirtelen újra támadt otthonatlanság és árvaság. A gyermekfalvak családi házaiból kikerülőket ugyanúgy várja az otthon, mint azokat, akik a saját családjuk, testvéreik, szüleik körében ternek haza.

Az S.O.S. gyermekfaluközösség több mint kísérlet. Valamennyi földrészen, ahol csak kérétek, ahol csak épültek ilyen falvak, bevált. Hiszen mindenütt az adott ország gazdasági, társadalmi, kulturális életének szerve, csakúgy, mint az egészséges család. A gyermekvédelem lehetséges útjai közül a biztosan járható utak egyike.

Evek óta foglalkoznak azzal a gondolattal a szocialista közösség országában — így nálunk, Magyarországon is —, hogy a világszervezettel kapcsolatot találjanak, hogy intézeteink, nevelőszülői hálózatunk további építése mellett gyermekfalvak is épüljenek.

Battonyán lesz az első

Ez a törekvés Magyarországon ma már több mint ötlet, töprengés, tájékozódás. Gyermekvédelmünkért felelős szakembereink és az S.O.S. gyermekfaluközösség vezetői megtervezték a szükséges lépéseket. Kijelölték az első magyarországi gyermekfaluk helyét is, Battonyán. A gyermeknevelési főhivatású vállalatokban sincs hiány, a faluépítés anyagi feltételeiről — mint mindenütt a világon — a nemzetközi szervezet gondoskodik. A felelősségtudat és jobbitó szándék hamarosan megteremt Magyarországon is az első gyermekfalut, a vér szerinti családot valódi otthonnal sikerrel helyettesítő intézményt. Egy olyan nagyközségben, amely elsőként érte meg a felszabadulást, s amelyben többnemzetiségű lakosság él ma is.

Rab Nóra

Balesetmentes otthon!

A két éves kislány felmászott az ablak alatti heverőre, majd a párkányra. Az anya éppen akkor lépett be a szobába, amikor a gyerek felegyenesedett, s a nyitott ablak keretében állva a ház előtti játszótérre nézte. A hetedik emeletről! Az asszony a rémülettel szerencsére szólni sem tudott, de nem vesztette el lélekjelenlétét, a kislány mögött termett, s mielőtt az észrevette volna, átkarolva a heverőre húzta.

Tragikusan is végződhetett volna ez az eset, mint annyi más gyermekbaleset, melyekről sajnos elég sűrűn hallunk: lezuhant a nyolcadik emeletről, a falból kilapult elektromos kapcsoló drójtját megérintve áramütés érte, nyitva felejtett gáz mérgezte meg... Folytathatnám a felsorolást a megmondhatatlan felnőttekkel is: az ágyban cigarettázástól a fűrészes közben hajszerítőt használók végzetes könnyelműségéig. Az idős korosztályt fenyegető veszélyek sem kevesek a lakásban: függőnyleszedés közben sokan esnek le a székről, vagy helytelenül kezelik a háztartási gépeket. És hányszor olvasunk arról télen, fűtési idényben, hogy a szénegáz fulladásos halált okozott.

Nem tudunk vigyázni magunkra és egymásra.

Tavaly országosra több mint 300 ezren jelentették be az Állami Biztosítónak úgynevezett szabadidős balesetüket, amely otthonukban

vagy a lakóház környékén érte őket.

Míg az üzemi balesetek száma — nálunk és világszerte — csökken, a munkahelyeken kívüli sérülések száma szaporodik. A statisztika szerint a balesetek 73 százaléka nem üzemi körülmények között következett be. Mindez azzal magyarázható, hogy ma már a munkavédelemmel, munkahelyi egészségüggyel szervesen foglalkoznak szakmáinként is: az iparban, a mezőgazdaságban, a kereskedelemben a balesetek megelőzésére oktatják a dolgozókat, még mielőtt munkába állnának. A technika fejlődésével azonban nemcsak a gyárak, üzemek, vállalatok munkahelyi környezetét változtatták meg, hanem otthoni körülményeink, életmódunk is, s ez más magatartást, életvitelt, szokásokat követel.

Hajlamosak vagyunk azt hinni, hogy csak az üzemből, a közlekedésből kell vigyázni épségünkre, s ha becsukjuk magunk mögött a lakás ajtaját, védve vagyunk, kirekesztettük a veszélyeket. Bizonyos tekintetben igen, csak hogy ez a laikus magabiztosságunk sok kivédhető és elkerülhető bajt előidézt már. Általában többen vannak azok, akik elvesztik fejüket, pánikba esnek, ha őket vagy családjukat sérülés éri, és még elsősegélynyújtásra sem képesek.

Fogalmuk sincs arról, hogyan kell egy sebet bekötözni, égést szenvedettel bán-

ni, mesterséges légzést adni stb. Igaz, a Vöröskereszt szervez elsősegélynyújtó tanfolyamokat az általános és középiskolákban, üzemekben, lakóközösségekben, de honnan is tudhatnák a lakók, hogy ki az, akihez segítségért fordulhatnak? Jó lenne, ha lakóközösségeken vagy akár a lépcsőházak hirdetőtábláján nyilvánosságra hoznák a nevelőket. Dicséretére válna a házfelügyelőkné is, ha minél többen, önkéntesen elvégeznék a tanfolyamot, hisz őket tudják legkönnyebben elérni a bajbajutottak.

Az otthon biztonságáért a Hazafias Népfront Országos Tanácsa balesetvédelmi társadalmi munkabizottsága most szeptemberben egyhónapos országos propagandakampányt hirdet. Jelszava: Balesetmentes otthon! Célja az otthoni balesetek megelőzése, az okok kutatása, feltárása. Társadalmi méretű felvilágosításra, mozgósításra vállalkozik az érdekvédelmi szervezet egészségünkért. Széles körű összefogásra szólítja fel mindazokat a tömegszervezeteket, intézményeket, amelyek sokat tehetnek a humánus program sikeréért.

A tervek szerint ezennel minden év szeptemberében megrendezi az otthonok balesetvédelmi hónapját, figyelemztetve bennünket arra, hogy csak egy életünk van. Jobban kellene vigyázni rá: a magunkra s másokéra egyaránt.

Horváth Anita

ISKOL

Több ism
a gyors-

A magyar tanú jelentős változás a gyors- és gépiró tében is. Az 1978-év kezdetéig által lal végzettséggel fiatalokat vettek éven keresztül a t máh hetente há napot töltöttek az A tanulónak he órájuk volt, öt-öt letve gépirás, va óra magyar nyelv sodik év végén a záróvizsgát kellett és gépiról, gyorsí let kaptak. Ez az iskolatípu formában a magy tásúgy „mostoha volt. Általános nem adott, és a t lás lehetősége sem sítva. Egyetlen volt: gyors- és gép zett.

Közismereti

A gyors- és gé új tanterve a refor ben készült el, és 79-es tanév óta fu új modell. A Közlöny 1977. júli ban megjelent res határozta az iskola tási, képzési és n adatait. Ezek szeri iskolák nem befe zépfokú általános get nyújtanak, és a gép- és gépiróló szükséges szakm Ebből logikusan k a formai változás lók ettől kezdve majd az új munka vezetése óta öt nap az iskolában. Az e ban a kötelező óra másodikikban 33. B közismereti tantá következő heti ó magyar nyelv és négy, történelem é mi ismeretek kettő tika három, testne rom, fizika (elsőbe gazdasági és jogi kettő, levelezési (másodikban) négy meretek kettő. El új tanterv. Nagyon hogy a második é végzettéknél szak sító vizsgát kell te Az új modellhez zították a tanár rendjét is. Míg szaktanítói oklevél gyors- és gépirát koláinkban, ma t egyházi Tanárképz ián folyik gyors- magyar szakos tan A fentiek alapjá való, hogy az iskol oktató-nevelő és munka alapvetően zott. A tanulók nem mai ismeretekre szert, hanem me nek az irodai mur emeleivel, a közisr

ÜZEM
TAR ZOLTÁ

Több ismeret, jobb eredmények a gyors- és gépiróiskolában

A magyar tanügyi reform jelentős változásokat hozott a gyors- és gépiróiskolák életében is. Az 1978-79-es tanévtől kezdve általános iskolai végzettséggel rendelkező fiatalokat vettek fel. Két éven keresztül a tanév folyamán hetente három-három napot töltöttek az iskolában. A tanulóknak heti tizenkét órájuk volt, öt-öt gyors-, illetve gépiró, valamint két óra magyar nyelvtan. A második év végén a diákoknak záróvizsgát kellett tenniük, és gépiró, gyorsírói oklevelet kaptak.

Ez az iskolatípus ebben a formában a magyar közoktatásúgy „mostohagyermeké” volt. Általános műveltséget nem adott, és a továbbtanulás lehetősége sem volt biztosítva. Egyszerű funkciója volt: gyors- és gépirókat képezett.

Közismereti tárgyak

A gyors- és gépiróiskolák új tanterve a reform keretében készült el, és az 1978-79-es tanév óta funkcionál az új modell. A Művelődési Közlöny 1977. júliusi számában megjelent rendelet meghatározta az iskolatípus oktatási, képzési és nevelési feladatait. Ezek szerint ezek az iskolák nem befejezett középfokú általános műveltséget nyújtanak, és biztosítják a gép- és gyorsírói munkához szükséges szakmai képzést. Ebből logikusan következtek a formai változások. A tanulóktól kezdve heti hat, majd az új munkarend bevezetése óta öt napot töltenek az iskolában. Az első osztályban a kötelező óraszám 32, a másodikban 33. Bevezették a közismereti tantárgyakat a következő heti órással: magyar nyelv és irodalom négy, történelem és társadalmi ismeretek kettő, matematika három, testnevelés három, fizika (elsőben) három, gazdasági és jogi ismeretek kettő, levelezési ismeretek (másodikban) négy, irodalmi ismeretek kettő. Elkészült az új tanterv. Nagyon lényeges, hogy a második év után a végzettségnek szakmai minősítő vizsgát kell tenniük.

Az új modellhez hozzáigazították a tanárok képzési rendjét is. Míg korábban szaktanítói oklevéllel lehetett gyors- és gépiró tanítani iskoláinkban, ma már a Nyíregyházi Tanárképző Főiskolán folyik gyors- és gépiró-magyar szakos tanárképzés. A fentiek alapján nyilvánvaló, hogy az iskolában folyó oktató-nevelő és szakmai munka alapvetően megváltozott. A tanulók nemcsak szakmai ismereteket tesznek szert, hanem megismerkednek az irodalmi munka fontos elemeivel, a közismereti tan-

tárgyak bevezetésével pedig általános műveltségi színvonaluk is nő.

Öt tanév tapasztalatai

Az új tanterv alapján már öt tanévet zártak a Debreceni Gyors- és Gépiróiskolában. Erdemes tehát az eddigi tapasztalatokat összegezni.

Az intézmény igazgatója, Papp Géza — aki a régi képzési rend idején is az iskola tanára volt — egyértelműen pozitívnak tartja az új modellt. Nagyon időszerű volt az új iskolatípus kialakítása. Szakmai szempontból rendkívül fontos, hogy a gyors-, illetve gépiró heti óraszámát ötöt hatra emeljük, több idő van a gyakorlásra. A végzősök ma nagyobb sebességgel dolgoznak el, mint a korábban végzők. A másik lényeges jelenség, hogy bukások csak elvétve fordulnak elő. A követelmény per centként 150 szótag leírása. De van mód az úgynevezett „emelő” vizsga letételére. A követelmény per centként 200 szótag. Évente általában nyolcvan fejezket tanulmányait, és közülük 20-25 jelentkezik „emelő” vizsgára. Az intézményektől, vállalatoktól beérkezett információk szerint elégedettek a tanulók felkészültségével, szakmai ismeretivel. Elhelyezkedési gondjuk évek óta nincs a végzősöknek. Persze ebben nemcsak a modellváltozásnak van szerepe, hanem a színvonalas szaktanári munkának is.

A közismereti tantárgyak bevezetése, ha kissé bonyolult formában is, de megnyitotta az utat a továbbtanulni akarók számára. Így a Dolgozók Közgazdasági Szakközépiskolájában, a Szakmunkások Szakközépiskolájában és a Dolgozók Gimnáziumában tanulhatnak tovább a végzettségük után a második osztályba iratkozhatnak be. A Dolgozók Közgazdasági Szakközépiskolájában 23, a Szakmunkások Szakközépiskolájában 14, a Dolgozók Gimnáziumában 15 tanuló jelentkezik az iskolából az elmúlt tanév végén. Figyelemre méltóak az iskola szakmai tanulmányi eredményei. Az elmúlt évben bukások nem voltak a végzettség átlaga gépirásból 4,36, gyorsírásból 4,21, az emelő vizsgáé 3,9.

Hosszú évtizedeken keresztül „mostohagyermekei” voltak a magyar közoktatásnak a gyors- és gépiróiskolák. A reform után szinte hihetetlennek tűnik, hogy volt egy olyan középfokú oktatási intézmény, amely csak szakmai képzést adott, de az ahhoz nagyon is szükséges általános képzést nem tudta nyújtani. A fentiekből nyilvánvaló, hogy az új modell új iskolatípust jelent. A debreceni tapasztalatok összegzése után azt mondhatjuk, ez egyértelmű minőségi változást hozott a gyors- és gépiróképzés rendszerében.

Alkalmazkodni a gyakorlathoz

Az iskola régen kinőtte már az épületet. Nyilvánvaló azonban, hogy még nagyon

sok ideig kell a régi iskolában tanítani. Évről évre elvégzik a szükséges karbantartási munkákat, igyekeznek otthonossá tenni az épületet. A testnevelési órák megtartása okoz gondot elsősorban, a városi sportszarnokban tartják meg ezeket. Ami viszont nagyon jelentős, folyamatosan alkalmazkodik az iskola a napi igényekhez. Az egyik géptermet új billentyűzetű gépekkel szerelik fel folyamatosan (olyanokkal, amelyeken vannak hosszú magánhangzók is). A másodikosok már ezen tanulnak. A másik géptermetbe, amennyire az anyagi lehetőségek és az épület villanyhálózata engedi, villanyírógépeket helyeznek el. A vállalatok nagy része rendelkezik villanyírógéppel, az ideális az volna, ha a gép- és gyorsíróknak nem a vállalati gépeken kellene gyakorolniuk.

A tanári karnak a reform előtt hat-hét tagja volt, ma tizenhárom pedagógus van az iskolában. A Debreceni Gyors- és Gépiróiskolának hat osztálya van, a tanulói létszám 200 körül mozog. Az intézménybe zömmel fizikai dolgozók gyermekei járnak. Az érdeklődés az iskola iránt évről évre nőtt, ebben az évben a túljelentkezés miatt felvételi elbесzélgetéseket is tartottak. Az elmúlt tanévben a 195 diák közül 82 volt debreceni, 98 bejáró, 15 pedig kollégista. A szakmai munkát félműveli, hogy 1979-től kezdve a szakmai tárgyakból értékes (első és harmadik) helyezéseket értek el a diákok az országos tanulmányi versenyen.

Változatlanul funkcionál az esti tagozat. A 17. életévüket betöltött, általános iskolai végzettséggel rendelkező jelentkezőknek a tagozaton hetente három tanítási nap van, 12 óra elfoglaltságot jelent ez.

Filep Tibor

Lengyel Béla: Gorkij

Gorkij nevét hallván rendszerint az *anya* című regényére gondolunk, s érdeklődésünk, értékelésünk e kötelező olvasmánnyá megerősített münél meg is torpan. Csupán ezzel lett volna világhírű, s csak ezt érdemes tőle olvasni? Nem, nemcsak ezzel lett klasszikus!

Lengyel Béla, a legszenvedélyesebb magyar Gorkij-kutató tömören fogalmazott monográfiája irodalomtörténeti ránk régi adósságot törleszt, midőn finoman árnyalt portréit rajzol fel az „első” szovjet író művészi indulásáról, lázadásairól, válságairól és vitáiról, kultúraszervezői és nemzeti közeli művészetpolitikai tevékenységéről. Amikor a szovjet kultúra először határozta meg a maga klasszikusait, elsősorban a példaképek egyneműségére, tisztaságára ügyelt, s minden egyebet kihagyott. A Gorkij halála óta eltelt mintegy fél évszázad viszont nemcsak jogot ad, hanem meg is követeli a minden részletében pontos kor- és pályaképet. Lengyel Béla több száz, a magyar olvasók előtt nem ismert kortársi véleményt, mikrotényít, levélrészletet, vallomást használ fel okos és tömör műelemzéseiben az írói és emberi sors hullámzásának társadalmi, politikai, esztétikai, pszichológiai indoklásakor. Az intimításokkal teszi eleve névé és hihetővé az író, a korszak és a művek változó kapcsolatát, így bontja ki a kétegyenlőt és hibázásaiban is rokonszenves, az alkotó ember büszke és makacs hitével és tartásával közösséget kereső és emelni akaró pályaképet.

Gorkij már indulásakor meghatározó és gazdag tapasztalatokat szerez az erőszakkal és az aljassággal való fizikai és szellemi összeütközések fájdalmairól. Romantikus hevívelű életirásaiban és madár-allegóriáiban (*Makar Csudra*, *Cselkas*, *Izergil anyó*, *Dal a Sólomról*, *Dal a Viharmadáról*) elutasítja az élet szürke foglyainak filozófiáját, s a szabad, értékes létért való büszke lázadásért lelkesedik. 1890-es években tezi művészetének mindvégig megmaradó alapértékévé az erőszakos társadalom- és személyiségformálás, a szellemi és lelki uniformizálás elleni tiltakozást, a kulturáldómi akaró ember tiszteletét és a heroikus élet- és tettvallás megbecsülését.

Gorkij nemcsak tapasztalt, hanem tanult és tanulmányoz is. Engedi magára hatni a szellemi áramlatokat, az írástudókat, de mindenkor keményen megőri gondolkodásának és véleménymondásának függetlenségét.

gét, senkihez és semmilyen irányzathoz nem csatlakozik. Meg-megújuló filozófiai, esztétikai, etikai vitába bocsátkozott Nietzsche, Tolstoj, Dosztojevszkij, Lenin között, és emberértékeléseinek egyes megállapításai- val. A század elején írt drámáinak, regényeinek (*Kispolgárok*, *Ejjeli menedékhely*, *Az anya*, *Barbárok*, *Gyónás*) visszatérő konfliktusai a „mit tegyünk?”, „mire vagyunk képesek?” kérdések körül bontakoznak ki, s az egyén és a tömegek történelemalkító felkészültségét, a világzó hazugság vagy az igazság szükségességét érintik. Ennek jegyében feltette 1917 után a forradalmat a minden szépet ösztönös kéjjel romboló művelletlen tömegektől, s ezért aggodott az élettények és a társadalmi mozgás politikai és művészi egyszerűsítése miatt.

Lengyel Béla törekvése arra irányul, hogy egyensúlyt teremtsen az életmű megismerésében és megbecsülésében. Tévhiteket oszlat el, értékeléseket pontosít, nyitott kérdéseket sorol fel, s azért szentel nagyobb teret a kritikában ritkábban emlegetett művek analízisének (*Orosz mesék*, *Lószünyog*, *Klim Szamgin élete*, az „arcképfestő” Gorkij) és alkotói korszakokhoz: az első olaszországi éveknek (1906-14) és a húszas évek első felében felgyorsult írói hangkeresés gazdag eredményeinek. A művészi kísérletezés korszakos nagyszerűségét, izgalmat Gorkij is átéli, s a lélekelemzés, a kifejező eszközteremtés eredményeit gazdagon kamatoztatja. „Új Gorkij” születik ekkor a művészi látás- és ábrázolásmódot illetően: A kistváros, a Tüzek, A hóhér, a Lószünyog, az Egy hős története, az Egy felesleges ember élete — mind megannyi remeke a különleges sorsában is korkepviselő ember belső állapotrajzának, s összefoglalásukat majd Gorkij befejezetlenül is legnagyobb epikus teljesítményében, a Klim Szamgin életében nyerik el.

Az „új Gorkij” minősítés valójában a kismonográfia címe is lehetne, mert Lengyel Béla szép tanulmányában jóval több az új, mint a már ismert megállapítás. Gondolattainak elfogulatlanságával és pontos gazdagságával szinte büntudatot kelt bennünk kötelező olvasmányaink felszínes minősítésével szemben, s az újraolvasásra, a továbbolvasásra csábít és kötelez, mert kíváncsiságot ébreszt. (Gondolat, 1983)

Jagustín László

Sorsok, emberek

Napárnyékban

Rózi néni egy csokor petrezselyemmel nyargalászik az udvaron. Jöttömre úgy fékez le, hogy szinte hátrántorodik.

— Na végre! Ember! Már azt hittem, ma nem látok élt, csak vasat meg csontot. Vagy még azt sem, mert itt nálunk nincs csont, azt beviszik a központba, Debrecenbe. Csontváz és arany nincs. Na várjon, bedobom a petrezselymet, és jövök... Tudja, mi volt ez a ház régen? Minden fényes háznak hívják, volt itt tudósúr, volt itt sorozóhely. Itt van a lakásom is, úgy nevezem, hogy lakás. Egy szobácska, konyha. Jó, csak hideg, kopádós. (Reggel, este meg nyáron sem tudom levetni a melegítőnadrágot. Persze vénecke vagyok, reszketős.) Most ugyebár, múzeum. En meg vagyok a teremőr. Akkor menjünk!

— Amikor én idekerültem, és megláttam, mi van itt, azt mondtam magamban: Hogy tudtak ide ennyi marhaságot összehozni? Ma? Ha valaki simfel, sírni tudnék. A régiséget a kedvencem. Ide álljon, itt mutatom! Ez egy badenes bódét befuttattam harc folyt. Jött egy szakállas, el akarta vinni, majd szájon vágta. Na most tovább! Ez itt a régi Sárrét világa. Amikor ezt csinálták, mondja nekem Gyuri bácsi, nek: — Én megyek tönkre, de te ne gyere utánam! Most várjunk egy kicsit, jönnek a gyerekek. Ide jöhetnek még öt után is, ha itt vagyok, én kinyitok, csak jöjjenek minél többen.

— Látta őket? Megmutat nekik a paraszti konyha eszközeit. Aranyosak, de nem ismernek már semmit. Már a kapuban megláttam őket, ácsorogtak, unatkoztak. Jobb, ha csellengenek? Jobb, ha a paraszti konyhát nézik? Ismerem őket, naphosszat egvedül vannak. Itt laknak a múzeum mögött, az új házban. Én ezt értem, na gyon jól, én értem, mi az egyedüllet. Volt ugyan férjem, valamikor, de nem szü-

letett gyerekeim, ő meg na-lyon akart, ezért elváltunk. Előtte örökbefogadtunk egy kislányt, évekig neveltük, s akkor megjelent az anyja és elvitte, neki ítélték. Akkor én a kórházban tértem magamhoz. A kórházakat is ismerem, de mennyire!

— Széles vagyok? Az vagyok, tudom, mert beszédh- ségem van. Mindenkit behi- vok ide, csak hogy beszélhes- sek. Az már régen volt, amikor én még szerettem a ma- gányt. Szóval egyszer meg- szültem egy vesekövet. Há- romszögletű volt, mint a Delta emblemjé. Delután megkereszteltük, Fajdalomfi lett a neve. Tudja, mit kiabáltam, amikor rosszul let- tem? „Földregés, földren- gés!” — Hát normális va- gyon én? A visszerműtétet közben pedig álmomban kiabáltam. Kérdeztem utána az orvosokat, hogy mit mon- dta. Azt mondták: szilvápa- linkát kértem.

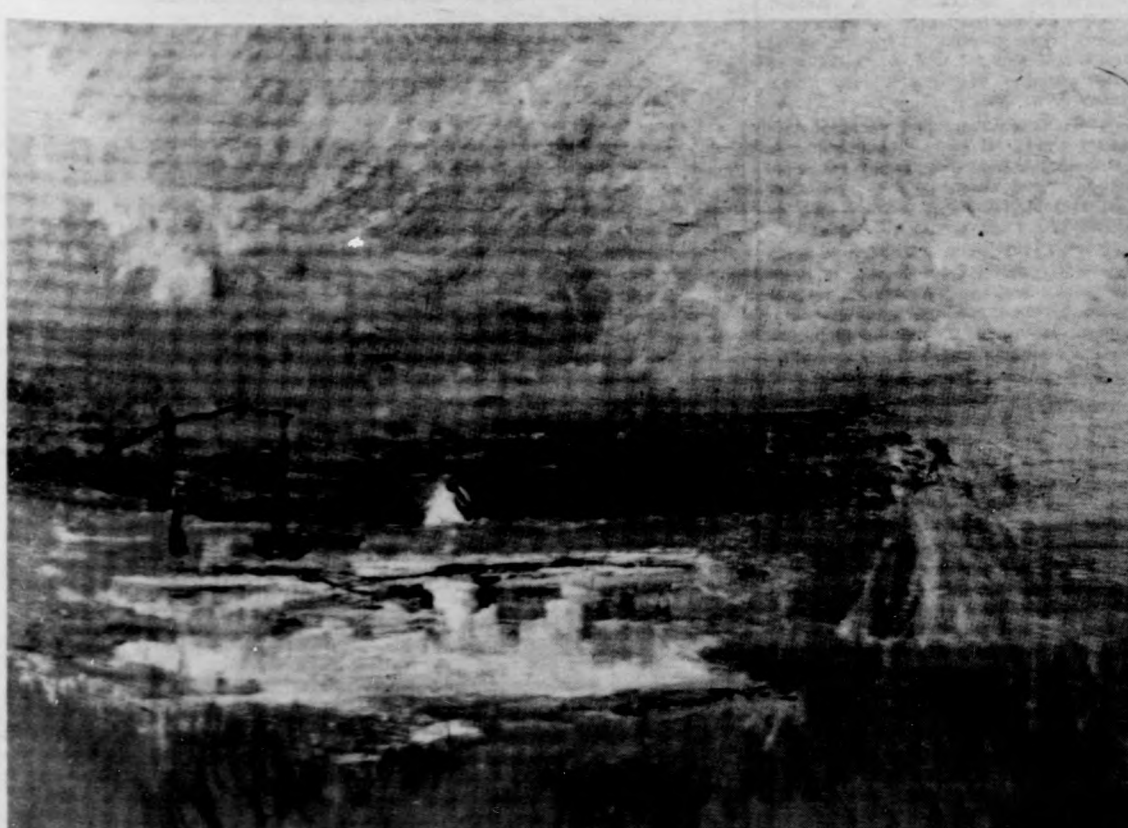
— Kapkodok. Azelőtt nem voltam ilyen. Nyolc és fél évig tanácsstag voltam, szo- ciális ügyekkel, gyámügyek- kel foglalkoztam. Bizony elő- fordult, hogy elvittem álla- mi otthonba valamelyik csa- lád gyereket, ha úgy láttam, hogy nem azt kapja otthon, ami egy gyereknek járna. Vannak ellenségeim, ebből gondolhatja. De hát nincs olyan ember a földön, aki nekem már árthatna. Van, mégis. Aki majd megethetné, de mégsem teszi meg, hogy figyelmeztessen: agyálágyul- őregasszony lettem. Használ- hatatlan bolond. Szeretném ép észre megérni a haszná- latatlanságom idejét. A testi bajoktól nem félek, majd el- leszek valahogy. Az eszem állapotát féltetem.

— Velem ebédel? Nem baj, akkor jöjjön a kertbe egy kicsit „dok valamit. Pat-ogatni való kukorica, kiftl- nő. Adnék babot is, de annak még száradnia kell. És a rács nem számít. Ha erre jár, csöngessen be, akkor is, ha már bezártam. Én itt vagyok mindig. Itt ülök és várok.

G. N. L.

ÜZEMI TÁRLATOK '83

TAR ZOLTÁN: FORRÓSÁG

Forróság

Csak a Rába ETO nyert

Jobb szereplésre számítottunk a nemzetközi kupamérkőzések első játéknapján. Az UEFA kupában induló Bp. Honvéd a görög Larisszával mérkőzött, s 1-0-as félidő után 2-0 arányban alulmaradt gyengébb képességűnek tartott ellenfeleivel szemben. A görögök góljait Maloumidisz (11-esből) és a lengyel vendégjátékos, Kmiecik szerezte.

Szintén Görögországban, Athénban lépett pályára az Ú. Dózsa kupagyőztes együttese. A harmincezer néző előtt lejátszott találkozón 0-0-lal fordultak a csapatok, majd a második 45 percben a görögöknek Kottis és Ross révén kétszer is sikerült bevenniük Szendrei kapuját, s így alakult ki a 2-0-as végeredmény.

Győrt a Rába stadionból családottan távozott az a 28 ezer szurkoló, aki főlényes hazai sikerben bízott. Az izlandi bajnok szívesen védekezett, így nagy meglepetésre végig tartani tudta az első félidő eredményét, amely 2-1 volt a hazaiak javára.

A görögök góljait Magyar és Burcsa szereztek. A késő esti órákban ért véget a PSV Eindhoven-FTC összecsapás. Az UEFA-kupáért lejátszott találkozón 3-1-es félidő után a hollandok 4-2 arányú győzelmet hozta. A Fradi góljait Ebedli és Kvaszta osztoztak.

Pro Urbe

Magas elismerésben részesültek az NB I-ben szereplő győri labdarúgók. A Rába ETO labdarúgócsapatának játékosai és vezetői délelőtt Zámbo Józseftől, a Győr-Sopron megyei Tanács elnökétől átvették a Pro Urbe Győr emlékérmeket.

A nagy erkölcsi elismerést jelentő díjakat első ízben ítélték sportolói kollektívának. S hogy nem véletlenül, azt bizonyítja az is, hogy a győri együttes elmúlt évi hazai mérkőzéseit több mint 250 ezren tekintették meg. Így érthető, hogy a háromszoros bajnokságot teljesítő együttes közvetve és közvetlenül hangulatteremtő tényezőnek számít a győri lakosok mindennapjaiban.

Országos vasutas atlétikai bajnokság

Kétnapos verseny keretében bonyolították le Debrecenben, a DMVSC nagyterei műanyag borítású pályáján az országos vasutas atlétikai egyéni pályabajnokságot. A vártnál nehezebb mezőnyök indultak egyes versenyszámokban, így elhúzódtak a küzdelem — szombaton sőt délelőtt zárult a küzdelem sorozat. A DMVSC versenyzői közül többen jól szerepeltek, hat versenyszámban a debreceni vasutasok szereztek meg a bajnoki aranyérmeket.

A vasutas atlétikai bajnokság győztesei:

Nők: 100 m: Daku (NYVSSC) 12.2. — 200 m: Petrika E. (NYVSSC) 25. — 400 m: Szepesi (NYVSSC) 61.3. — 800 m: Pál (Hatvani Kinizsi Vasutas) 2:08.3. — 1500 m: Visky (Szegedi VSE) 4:38.4. — 3000 m: Képesné (SZVSE) 10:10.8. — 100 m gát: Dávid (MVSC) 15.9. — 400 m gát:

Petrika I. (NYVSSC) 54.9. — 4x100 m váltó: Szolnoki MÁV-MTE 49.9. — 4x400 m váltó: Szolnoki MÁV-MTE 4:02. — Magas: Vajda (DMVSC) 175. — Távol: Fekete (DMVSC) 537. — Súly: Horváth Haladás (VSE) 16.40. — Gerely: Budavári (Szolnoki MÁV-MTE) 55.40. — Diszkosz: Elekné (DMVSC) 55.86. — Férflak. 100 m: Kovács (NYVSSC) 11.1. — 200 m: Nagy M. (DMVSC) 22.1. — 400 m: Pároczai (Szolnoki MÁV-MTE) 47.4. — 800 m: Oláh (NYVSSC) 1:51.6. — 1500 m: K. Szabó (DMVSC) 3:40.07. — 3000 m aka.: Páczik (Szolnoki MÁV-MTE) 9:16.7. — 110 m gát: Aradi (BVSC) 15.2. — 400 m gát: Mester (Törökves) 55.5. — 4x100 m váltó: Szolnoki MÁV-MTE 43.3. — 4x400 m váltó: Ceglédi VSE 8:27.7. — Magas: Páloczy (NYVSSC) 210. — Távol: Szaniszló (SZVSE) 714. — Súly: Barcsay (NYVSSC) 15.42. — Hármasugrás: Szaniszló (SZVSE) 15.27. — Rúd: Makó (DMVSC) 480. — Gerely: Bolgár (SZVSE) 72.70. — Diszkosz (NYVSSC) 55.12. — Kalapács: Vida (Haladás VSE) 70.84.

Kupagyőzelem a Jászságban

A napokban rendezték meg a Szolnok—Jászberény közötti országúton a kerékpárosok Jász-Kun Kupáját. Csapatban az ifjúságiak 70 km-es versenyét a D. Sportiskola Huri, Kenyeres, Kapusi, Szilágyi összetételű csapata nyerte 1:32.07-es idővel, a DMVSC gárdája előtt. Az ifjúságiak 90 km-es mezőnyversenyében Huri (DSI) második helyezést ért el, míg a serdülők 50 km-es távján Lőrinczi (DSI) harmadik helyen ért célba. Az úttörők 30 kilométeres versenyén Smirnyák (DSI) végzett a második helyen.

A Jász-Kun Kupa győztese a D. Sportiskola lett 24 ponttal, megelőzve a 14 pontos FTC-t és a 13 pontos KSI-t.

Magyar B. ötgólos

A Bakony Vegyész csatára, Diósi az elmúlt fordulón — éppen a D. Kinizsi ellen — szerzett három góljával megerősítette vezető helyét a „mesterlövészek” mezőnyében. Igaz, a veszprémi játékos találatának több mint felét büntetőrúgásból érte el.

8 gólos: Diósi (B. Vegyész); 6 gólos: Bódi (Siófok), Melis (Békéscsaba), Petrovics (Kazincbarcika); 5 gólos: Csepregi (Eger), Földi (Salgótarján), Gyurmánczy (Békéscsaba), Magyar B. (DMVSC), Mohácsi (Ózd); 4 gólos: Gosztola (Sopron), Gyöngyösi (Salgótarján), Hegedűs (Szolnoki MÁV MTE), Kiss T. és Méhesi (Eger), László és Lukács (Nagykanizsa), Prikidánovics (Baja), Stark, Tassi és Varga (Hódmezővásárhely), Sulija (Békéscsaba).

NŐI KOSÁRLABDA EB

Harmadszor is győzelem

Nincs megállás a vasárnap óta zajló női kosárlabda EB csoportmérkőzésein. A magyar válogatott kedden Hollandiával mérkőzött, s újabb biztós győzelmet aratott. A megszokott összetételű kezdőötös fogat ezúttal nehezen kapott lábra, s öt perc elteltével még 6-6-os döntetlen volt az állás. A miskolci B csoportzónák kitartó, ütemes biztossága ismét átsegítette a holtpontra a magyar lányokat, s a félidő végéig fokozatosan nőtt a hazai csapat előnye. A második játékrészben főleg Kiss Lenke és Németh Ágnes pontos dobásaival tovább nőtt a két válogatott közötti különbség.

hollandok legeredményesebb játékoska Blangé (14) volt. A miskolci A csoport rangadóján Jugoszlávia nagy küzdelemben 68-60 arányú győzelmet aratott az addig élen álló Lengyelország ellen, Románia pedig 83-64 arányban bizonyult jobbnak Spanyolországnál.

A zalaegerszegi B csoportban tovább tart a szovjet válogatott biztos menetelése. Ezúttal 97-55 arányban győzte le Csehszlovákiát. A szovjet válogatott mellett a döntőbe jutásra legnagyobb esélye a bolgár együttesnek van. A bolgár lányok kedden 88-62 arányban legyőzték az NSZK gárdáját. A csoport harmadik mérkőzésén: Olaszország—Svédország 72-58. Ma, csütörtökön este 8 órakor a magyar válogatott Jugoszláviával mérkőzik, az MTV második csatarnője ezúttal is egyenesádban közelebbi a találkozót.

Magyarország—Hollandia 72-55 (34-26). Magyarország: Csellérné (8), Winter (6), Németh (16), Boksa (12), Kiss (26). Cserék: Szuchy (4), Medgyessy. Edzők: Killik László és Pálkás József. A

TOLLASLABDA Alkotmány Kupa

Tizenketedik alkalommal került megrendezésre az Alkotmány Kupa országos másodosztályú egyéni és csapatverseny. A közel 50 tollaslabdázó részvételével megrendezett viadalon mind a nőknél, mind a férfiaknál meglepetéssel zárult a küzdelem, mivel az első helyen kiemelt versenyzők nem jutottak el a döntőig.

A Nyiregyháza csapata kiemelt versenyzővel, nagy fölénnyel hódította vissza a kupát az 1982-es győztesről, a D. Kinizsirtől.

Eredmények: Női egyéni: 1. Keul Andrea (NYVSSC), 3. Gónczy Andrea és Szabó Hajnalka (mind a kettő Hajdúszoboszló Bocskaik), férfi egyéni: 1. Csanda Lajos (OTSI).

A csapatversenyt az NYVSSC nyerte 28 ponttal a 16 pontos OTSI és az ugyancsak 16 pontos H. Bocskaik előtt. A D. Kinizsi 15 ponttal a 4. helyen végzett.

Lakótelepi spartakiád

Közel kétszázan vettek részt a szombaton megrendezett első lakótelepi spartakiád debreceni döntőjén. A több sportágban lebonyolított versenyek közül a legnagyobb népszerűségnek a kispályás labdarúgás örvendett. Külön említést érdemel, hogy a szervezők gondolván a legkisebbekre is, külön kupát ajánlottak fej a legjobb kispályás gyermek labdarúgócsapatnak. Ebben az évben a Vénkert utcai gyerekek birtokába került a vándorkupa, amelyet, ha meg akarnak tartani, jövőre újra harcba kell szállniuk érte.

számítani rájuk, s akkor nem lesz akadály a újabb spartakiádok megrendezésére.

A döntő eredményei: Kispályás labdarúgás: 1. Béke útja, 2. Fényes udvar, 3. Józsa-öregfiúk. — Kispályás labdarúgás (gyermek): 1. Vénkert u., 2. KGYSC, 3. Eötvös u. — Tollaslabda: 1. Szamadó József, 2. Dóka Gábor, 3. Szilágyi Dániel. — Teke: 1. Tóth Imre, 2. Molnár Imre, 3. Ludmány Sándor. Női kézilabda: 1. Békesy Béla u. első csapata. — Lábténisz: 1. Juhász Sándor—Loós Tibor, 2. Csiklő Gábor—Horváth Miklós, 3. Z. Papp János—Papp László. — Fejlesztés: 1. Nagy Sándor—Nagy István, 2. Csiklő Gábor—Horváth Miklós, 3. Simon János—Nagy László.

Ha egyszer egészséges leszek...

Az ex-világcsúcstartó Paragi csendes jubileuma

Több mint három éven át az érdeklődés középpontjában állt. Amióta 1980. április 23-án kezéből 96,72 méterrel szállt a gerely, Paragi Ferenc volt a magyar atlétika első számú embere. Cikkek sora jelent meg róla, elhangoztak hazai és külföldi meghívásokkal, amelyek nagyobb részét nem tudta elfogadni.

Az után jött az 1983-as esztendő. A Népsportban hatalmas írás jelent meg a harmadik születésnapját „ünneplő” világrekordról és „gazdájáról”, Paragi Ferencről. Az április végi bizakodást hamar elfújta a szél: a Csepel SC sportolója ismét nem tudta elkezdni a versenyszort, ráadásul május 15-én megkezdte a hírt az amerikai Petranoff ugyan csak szenzáció, a Paragié pontosan három méterrel (99,72) meghaladta új világrekordját. Ráadásul az Európa-csúcsra visszaminősült eredményt az NDK-beli Michel hajszálra megismételte, így a tavasszal még világranglista-vezető Paragiból csak „társbérletes” Európa-csúcstartó lett, úgy, hogy az 1983-as versenyeken gyakorlatilag értékelhető dobása sem volt.

— Valahol megértem, ha mostanában mind kevesebbet foglalkoznak velem — mondta érdeklődésemre a csepeli óriás —, hiszen nincs eredményem. — Persze azért így is jólesett volna, ha a 30. születésnapomról legalább egy-két szó esett volna. Annyi is inkább, mert akik azt hiszik, engem már le lehet írni, vagy netán fel is adtam volna, azok nagyot tévednek. Ha csak egy kis szerencsém is van, akkor kimászom ebből a pechos sorsozatból. Ha pedig egyszer megint egészséges leszek, hát lesz egy-két hatóság szavam, azaz dobásom...

évet betöltött Paragi érdekes módon nem az atlétikával kezdte sportpályafutását: először az Erzsébeti VTK-kajakozott egy évig, majd 1967. június 2. óta — kapásból vágja a dátumot! — a Csepel SC atlétaszakosztályának tagja. Nem vándormadár típus; nemcsak egyeületet, de még edzőt sem cserélt. Az első próbálkozásokat leszámítva mindig is Tamás László irányította a felkészülését. Fejlődése éveken át töretlenül tört. Már 1972-ben belépett a 80 méteres gerelyhajítók akkor még meglehetősen szűk létszámú klubjába (80,60-nal), majd három évvel később egy linczi viadalon 89,92-ig hajította gerelyét. Montrealba, az 1976-os olimpiára már titkos esélyesként utazott, de három héttel a verseny előtt megbetegedett, az „előadás” sem volt rendben, így csúfosan leszerepelt.

— Ekkor kezdődött kálváriám — állítja a 180 centiméter magas, jelenleg „csak” 108 kiló súlyú atléta. — Övsömörgyulladás kaptam, nagyon fájt a derekam, úgy egyszerűen nem lehetett dobni. 1976 decemberében meg kellett operálni a jobboldali kölyököt, mert porcos lett. 1977-ben betegségmentes hónapok jöttek, s egy újabb, jelentős egyéni csúcscsúcs jövését: 91,92. Az 1978-as, prágai EB-n sehol sem voltam, s a moszkvai olimpia is a csalódásaimat gyarapította. Erthetőbb a lemaradás, ha hozzátesszem: néhány héttel később a jobb térdem is kés alá került, amelyet 1982-ben ismét műteni kellett.

Természetes hát, hogy a tavalyi, athéni EB-n sem lehetett ott az akkor még világranglista-vezető Paragi. Az 1983-as évre, ha lehet, még keményebben készült, hiszen ott lebegett előtte a lehetőség: augusztusban, Helsinkiben, a sportág első világba-

nokságán hátha végre először tehetsége méltóan tud világversenyen szerepelni.

— Nagyon jól kezdődött az év, jó hangulatban dolgoztam. Március elején, egy-negyedikes rohammal 79,30-at értem el, ami ebben az időszakban soha nem sikerült. 115 kiló körüli átlagsúlyomról „lejtöttem” 108-ra, ez is biztatónak tűnt. Azután jött április 18-a, amikor a bal térdem megfeszült, a szalagok meglazultak. Ismét kippáthattam egy évet. Némi szerencse a szerencsétlenségben, hogy ezúttal — az orvosok ígérete szerint — operáció nélkül is rendbe jövök. Az első számú gyógyújszer a hosszú, kitartó, naponta kerékpározás.

„Ferkó” ezekben a hónapokban a kényszerpályá miatt többet lehet együtt családjával: feleségével, az újdonsült tanárnővel és negyvenes kislányával, Eszterrel. A televíziózás a halálszát és a vadászat mellett az egyik nagy szenvedélye. A sportközvetítések közül különösen a tenisz, az ökölvívás és a labdarúgó kupamérkőzésekről készülő összefoglalók érdeklik. S közben természetesen visszatérő téma a gerelyhajítás is.

— Megvallom, a televízióban láttam az amerikai Petranoffot, s bizony belőle nem néztem volna ki a csaknem százméteres dobást. Az NDK-beli Michelt technikailag sokkal többre tartom. Amíg pedig engem illet, novemberben ismét nekiveselkedem a kemény alapozó időszaknak. Ha végre rendbe jövök, és jövőre újra 90 méter fölé kerülök, akkor még legalább 4-5 évig számolnunk kell velem a riválisoknak. Elvégre a 34-35 év a gerelyezőknél igazán nem számít öregkorak...

Jocho Károly

Igényesség II.

Augusztus 24-i számunkban Igényesség című rövid glosszánkban foglalkoztunk Nagy-Pál Béla, a Szolnoki MÁV MTE vezető edzőjének szerződésbontásával. A vezető edző több mint 13 ezer forint fizetést követelt egy hónapra, az egyesület pedig csak 9 ezret akart fizetni.

Az úgy az MLSZ edzőbizottsága elé került, s a napokban született meg a döntés. A határozat szerint Nagy-Pál Béla három évig nem köthet szerződést NB I-es és NB II-es klubokkal, illetve öt évig elcsúszhat a külföldi szerződéskötés lehetőségétől is.

Az MLSZ erélyesen lépett fel, s testület példás ítéletet hozott. De ki tudja? Egy fecske csinál-e nyarat?...

SOROKBAN

Kiss-Simonka Mátyás, a DMVSC kötöttfogású birkózója országos bajnokságot nyert az ifjúsági második korcsoport 56 kg-osok mezőnyében. Sikereinek értékét növeli, hogy maga mögé utasította Sike András (FTC), aki az idei junior világbajnokságon harmadik, az IBV-n pedig második helyezést ért el.

A jugoszláviai Niksicben befejeződött a sakkokozó szupertornája. Fortisch sötéttel döntetlent ért el Tal ellen, így végeredményben az ugyancsak nyolcpontos Szpasszkijjal holtversenyben a harmadik helyen végzett.

Budapesten a Jégszínház edzőtermében Tálay János országos emléktornát rendeztek serdülő és úttörő korú ökölvívók számára. A serdülők 48 kg-os versenyt a DSI ökölvívója, Mezel nyerte.

Ma, csütörtökön délután fél 5-től Létavértes—Berettyóújfalui (Nagy J., Nagy L., Mészáros) megyei bajnoki labdarúgó-mérkőzést rendeznek.

Megkezdődött az országos teniszbajnokság. A harmadosztályúak küzdelmében a Hajdúszoboszlói Fáklya férfi együttese 9:9 arányban legyőzte Szarvast.

TOTÓ TANÁCSADÓ

A csapatok helyezése:	Népsport.	Sportfogl.	Rádió	Napló
1. Frankfurt (14)—Bremen (6)	x,2	2,1	x,2	1,x
2. FC Köln (11)—Bochum (12)	1	x,1	1	1
3. Uerdingen (2)—Leverk. (9)	1	1	x	1,x
4. Dortmund (17)—Bielefeld (8)	x,1	1,x	x,1	2
5. Kaiserslaut. (13)—Düsseld. (7)	x,1	1,x	1,x	x,2
6. VfB. Stuttg. (4)—Mönc. (7)	1,x	1,2	x	1,x
7. Ascoli (13)—Avellino (9)	x,2	1,2	x,1	x
8. Lazio (2)—Intern. (3)	1,x	x,1	x,2	2
9. Milan (1)—Verona (4)	x,2,1	x,2	1,x	x,2
10. Pisa (11)—Juventus (2)	2,x	2	2,x	2
11. Sampd. (7)—Róma (1)	1,x	1,x	x,1	x
12. Torino (8)—Fiorent. (5)	1,x,2	x	x,2	1,x
13. Napoli (10)—Genoa (12)	1	1,x	1,x	x
14. Atalanta (8)—Cavese (6)	1,x,2	x,1	x	1
15. Perugia (11)—Como (5)	1,x	1	x	1,x
16. Pistoiese (14)—Cagliari (14)	x,1	1,2	x	x,2

Toborzók

A D. Sportiskola fiú tornaszakosztálya várja az 1976-77-ben született tornát kedvelő fiúkat jelentkezését. Az érdeklődők a Vénkeri Általános Iskolában Lakatos István testnevelőtanárt keressék, aki mindennap délután 5 órától 7 óráig tartja az edzéseket.

re. Jelentkezni lehet mindennap 17 órától 18.30-ig az egyesület Mikes Kelemen utcai csarnokában, Kovács Gábor edzőnél.

A D. Sportiskola vívószakosztálya szintén tanfolyamot indít 9-12 éves leányok és fiúk számára. Az érdeklődők Patócs Zsolt edzőnél jelentkezzenek a Vázóhid utcai tornacsarnokban, hétfőn, szerdán és pénteken 15 és 18 óra között.

